

ELŐFIZETÉS

MELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy héra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy héra 2 k. 40 f.

MÁRDEKESK:

4-hasábos postai sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, február 24.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérelkek: A negyedik fogás.**
- Zsinati választások az aradi egyházmegyében.**
- Ausztria az általános választójogért.**
- Az utolsó esküdtéséki tárgyalás.**
- A gáji merénylet.**
- Az anya szeretője.**
- Az építő-sztrájk.**
- Kormánybiztos-installációk.**
- Operáció zenekísérettel.**
- A lóvasut veszedeleme.**
- A Lloyd titka.**
- Egy excedorvos tragédiája.**
- Katonaság Aradmegyében.**
- Szerelem és reveranda.**
- Két öngyilkosság a elgányprimásért.**
- Zsúr-témák.**
- Tárca: Baccarat.**
- Csarnok: Sherlock Holmes újabb kalandja.**
- Írta: Conan A. Doyle. Fordította: Róth László.

A negyedik fogás.

Arad, február 23

Az étvágy, ugylátszik, evés közben jön meg. A parlamentet már megették. A szükségrendelettel elfogyasztották az önálló vámterületet. Most szelintelik fel a gyülekezési jogot. Aztán — negyedik fogásnak — jön a csemege: a sajtószabadság. Ezzel teljes lesz a bécsi menü.

Ma se hinnők ezt a hihetetlen dolgot, ha egyre több-több jel nem szólna amellett, hogy a sajtószabadság kerékbetöretése már a jövő hétre várható. A belügyminiszteriumban ügyészi osztályt szerveznek, aféle cabinet noir-t, ahol szemmel

tartják azokat a lapokat, amelyek nem hajlandók paradicsomi állapotnak elfogadni a Nyiri-korszakot. A vidékre spicliket küldenek, akiknek az lesz a hivatásuk, hogy még a föld alól is izgató nyomtatványokat kerítsenek elő. Mintha az egy-szeri szolgabíró és hajduja között lefolyt jelenet pendentjai készülnének: „Van-e lázító nyomtatvány?” — „Nincs.” — „Nohát reggelre legyen!”

Az utcai elárusítás megvonását, a vasúti szállítás betiltását akarják fegyverekül használni, — így hangzanak a fővárosból jövő híradások. És a helyzet jellemzéseül Csáky Zsigmond gróf, csendőrszázados, a kolozsvári kormánybiztos nyilatkozatot tesz, amelyben figyelmezteti az újságokat, hogy az ő személyét vagy rendeleteit ne támadják, „mert lapjukat elkoboztatom s addig koboztatom, míg a nép hangulata meg nem változik!” O, a kormánybiztos: még királyi ügyész és vizsgálóbíró se kell hozzá.

Pedig szerencsétlen dolog az oroszországi fegyvertárból kölcsönözni guillotínokat a sajtónak, s új meg új módokat keresni a szájkosárra. Ez a fegyver célt nem ér el s csak szíthatja az elégedetlenség lángját, amelyet elakarnak fojtani. A sajtó szabadságát elvenni, a sajtót megnémitani, annyit tenni, mint egy nemzetbe beléfojtani a szót. Hát vajjon a belügyminiszterium ügyészi osztálya elég erős lenne erre a szizifuszi munkára? S ha a lelkek mélyén élő panasz nem jut-

hatna se szóhoz, se betűhöz, vajjon elenyésznek-e a panasz s megváltoznék-e a hangulat, amelyből a panasz kisarjadzott? Ha a nemzet tiltakozása nem juthatna tolmácsolásra, a nemzet megnyugvását jelentené-e ez? Szánandó hatalmak, akik ezzel önámítanak magukat; mintha a tűz, ha szemünket behunyjuk, nem fenyegetne s a vulkán, ha a kráterét homokkal betömjük, megszűnne veszedelmes lenni.

Ha azokban, akik az abszolutizmus terveit főzik, csakugyan van egy kis jóindulat az ország sorsa iránt, s van egy kis előrelátás, — álljanak meg, mielőtt a sajtószabadságra tennék a kezüket. Nem pirulnának el a külföld előtt, ha az megbotránkoznék az ily nagy sötétségbe való visszasülyedés láttára? S nem félnek, hogy az elégtelenség, amely a sajtóban nem juthat kifejezésre, erősebb, veszedelmesebb módokat keres a kitörésre?

Az ötnapos abszolutizmus alatt több jele mutatkozott annak, hogy a korona érdekeinek képviselői a maguk szükségintézkedéseiben is igazi ok neikül ragadtatják magukat messzebbre, mint ameddig az ő céljaik is kívánnák, s csak rontják a helyzetet. Ugyanilyen oktalan, végzetes elrohanás lenne a sajtószabadság elkobzása. Még ha az abszolutizmus pártján állanánk, akkor is azt tartanók, hogy az ilyen intézkedésre szükség nincs. Ha egyes kormánybiztosok tragikusan fogják föl az idők járása alatt tagadhatatlanul érdessé vált hangokat, azért olyan nemzeti java-

Baccarat.

Ma este mutatták be az aradi színházban Henri Bernstein szenzációs drámáját. Az előadásról más rovatban írunk, a darabot magát itt lemerítjük:

A baccarat tudvalevőleg kártyajáték, még pedig veszedelmes és hazard kártyajáték, és mint ilyen nagyon alkalmas arra, hogy kellemetlen, sőt tragikus helyzetbe sodorja híveit. Az évezredek óta megírt drámák főszereplőit nagyon sokféle szenvedélyük szokta bajba és romlásba vinni: Szerelem, féltékenység, szülői szeretet; Henri Bernstein drámájában egy új rugó működik, a kártyaszennvedély.

A drámai szokások azt írják elő, hogy a dráma főhősének nemes, rokonszenves, szeretetreméltó embernek kell lennie.

Ha a hős nem szimpatikus a közönség szemében, vergődése, szenvedése senkit sem érdekel és sorsa nem fog szánakozást kelteni. A hősnek kell tehát valami szenvedélyének lennie, a melyeknek vakon engedelmeskedik és a melyik letériti arról az utról, a melyet a hős helyesnek tart. Egyszóval: a hős véikezik, de vétkét meg tudjuk érteni és — a megértés magában hordván a bocsánatot — meg is bocsátani. Eppen ezért a hős szenvedélyének is rokonszenvesnek kell lennie, vagy legalább is olyan körülmények között kell letérite a hóst

a helyes utról, hogy ez a letérités ne tegye őt ellenszenvenessé.

Ha valakinek a kártya a szenvedélye, úgy nem állíthatjuk éppen, hogy a passzióival is tudna rokonszenvenet kelteni. Azonkívül pedig kártya közben rendszeren anyagi kérdések szöktak előtérbe nyomulni; az anyagi téren való vétkezés pedig rendszeren, ha nem is súlyosabb, de megbecstelenítőbb a többi vétéknél. Ez a társadalom felfogása, még pedig teljesen megokolható felfogása, mert hiszen a kapzsiság és nyereségvágy sokkal csunyább tulajdonság, mint mindamaz egyéb rugók, melyek egy embert a véték útjára tudnak vinni.

Henri Bernsteinnak tehát igen nehéz feladatot kell megoldania. A hőse kártyás és eme szenvedélyéből kifolyólag olyan bűnt kell elkövetnie, melyet meg tudunk bocsátani, de a mely elég nagy bűn arra, hogy megérjük és elfogadhassuk a hős bűnhődését, a bukást.

Bernstein nagyon szépen oldotta meg feladatát. Hőse egy pillanatra sem lesz ellenszenvenessé, holott bűnös, még pedig nagy bűnös, mert sikkasztott: elkártyázta a más pénzét, amit a kezére bízta. Róbert Chacéroy, mert így hívják a hőst, még se lesz ellenszenvenessé. Ő maga adja elő a színpadon ama végzetes kártyaparti történetét és látjuk, hogy nem gonoszság, kapzsiság, pénzvágy vakította el, hanem egy szenvedély, mely ott a kártyateremben, a zajongó társaságban elkábította idegeit, hatalmába kerítette akaratát és bűnössé tette, pedig a lelke tiszta és a gondolkodása nemes.

— Miután sokat vesztettem, — de még mindig a magam pénzét, — mondja Róbert — egy pillanatban valami érthetetlen elkéseredés vett rajtam erőt. Felkaptam a kezemben lévő kártyacsomagot és darabokra téptem, én, a kit még eddig senki sem látott idegesen, azt a kártyacsomagot, a melyről azt beszélték, hogy eszköz, kezelhető eszköz lett a kezemben. — Kimentem a szabadba és elszívtam egy cigarettát, — szégyeltem magam. Valami legyőzhetetlen vágy fogott el, hogy ismét visszatérjek a játéktérembe és ott játszszam, nyugodtan, szenvedélytelenül, hidegen, hogy senki se higgye el, hogy az elébb elvesztettem az önuralmammat. Visszamentem, de a tárcám már üres volt. Hozzányultam ahhoz a pénzhez, amely nem volt az enyém...

Ugy-e bár, így Róbert mégsem látszik teljesen gonosztevőnek, ilyenformán meg tudjuk érteni.

Annál is inkább, mert Róbert mindenképpen nemes és büszke gondolkozású ember. A pénzt, a melyet elsikkasztott, még vissza is tudná téríteni. A kedvese előkei, gazdag, uri asszony, felajánlja neki a kérdéses összeget. Róbert nem fogadja el. Kedvesének az apja, ki csak azt imént tudta meg, hogy leányának kedvese van, szintén rendelkezésére bocsátaná az összeget. Mindössze egy feltételt köt ki, hogy Róbert szakít az asszonnyal. Róbert ezt is visszatartja. Hiszen a feltételeit úgy sem bírnák megtartani. Előbb-utóbb megint csak újra kezdénék a régi viszonyt.

kat, mint a sajtószabadság, könnyelműen prédálni nem szabad.

A nemzet békén, nyugodtan van: miért akarják minden áron elvenni a higgadtságát? Méltósággal, csöndben türe az eddig történeteket, s várja az ezután történeteket, rendületlenül bizva a jövő erejében, amelynek minden megpróbáltatáson keresztül érvényesülni kell. Mi szükség van arra, hogy kétségbeesett, ötlekekkel az indulatokat forralják, a zuglódást provokálják? Mi szükség van arra, hogy a közvélemény lángjainak elfojtásával a hamu alatt égő parázs veszedelmét növeljék?

A sajtószabadság lenyakazása nemcsak a legkegyetlenebb, de a legesztelenebb közhatalom volna. A békének nincs csend addig veszedelme, amíg a nemzet kívánságai az ország hangulata híven megnyilatkozhatnak. Csendet akarnak, a szót csendet. A mikor a párával feltitkaszto nyári levegőben csend van, mely halotti csend: mondták tudják, miak lenné az az előjele, ha az országban csend lenne az eddig...

Zsinati választások az aradi egyházmegyében.

Az aradi görög keleti román egyházmegye zsinati képviselőinek három esztendőre mandátumát most fejezi az új választásokat márciusban tartják meg. A választások ügyében az aradi görög keleti román szentszék tegnap Pap I. János püspök elnöklésével ülést tartott. A szentszék a választás határnapján kitzte március 16-át az egyházi képviselők, március 18-át és 25-ét a világi képviselők mandátumaira nézve; s április 1-én minden választásnak skrutiniumát tartják meg.

A választások vezetésére szentszéki biztosokul kiküldettek Aradon: Boles Vazul és Onca Miklós. Radán: Givulescu Prokop esperes és dr. Avramescu Vazul. Világoson: Lukucza Mihály és dr. Hotorán Jakab. Gyulán: Popovics György és dr. Ardeleán Kornél. Kisjenőn: dr. Trallescu János és Velics Mihály. Borosjenőn: Ciorogar Román és Fejér György. Buttyinban: Giorgia János és Goldis László. Nagyhalmágyon: Lázár Kornél és dr. Pap Tivadar. Nagyszentmiklóson: Miulescu Pál és Vuja Gyula. Temesvárott: dr. Putics Traján és Ungureán Manó. Lippán: Hamsea Vojk és dr. Márta Sándor. Kiszetón: Szerb Gerő és Tomics Virgil. Birkisén: Marku Dénes és Jonas P. Vingán: Craciunescu Sándor és dr. Kozma Aurél.

A választások vezetésére szentszéki biztosokul kiküldettek Aradon: Boles Vazul és Onca Miklós. Radán: Givulescu Prokop esperes és dr. Avramescu Vazul. Világoson: Lukucza Mihály és dr. Hotorán Jakab. Gyulán: Popovics György és dr. Ardeleán Kornél. Kisjenőn: dr. Trallescu János és Velics Mihály. Borosjenőn: Ciorogar Román és Fejér György. Buttyinban: Giorgia János és Goldis László. Nagyhalmágyon: Lázár Kornél és dr. Pap Tivadar. Nagyszentmiklóson: Miulescu Pál és Vuja Gyula. Temesvárott: dr. Putics Traján és Ungureán Manó. Lippán: Hamsea Vojk és dr. Márta Sándor. Kiszetón: Szerb Gerő és Tomics Virgil. Birkisén: Marku Dénes és Jonas P. Vingán: Craciunescu Sándor és dr. Kozma Aurél.

Mihály és dr. Hotorán Jakab. Gyulán: Popovics György és dr. Ardeleán Kornél. Kisjenőn: dr. Trallescu János és Velics Mihály. Borosjenőn: Ciorogar Román és Fejér György. Buttyinban: Giorgia János és Goldis László. Nagyhalmágyon: Lázár Kornél és dr. Pap Tivadar. Nagyszentmiklóson: Miulescu Pál és Vuja Gyula. Temesvárott: dr. Putics Traján és Ungureán Manó. Lippán: Hamsea Vojk és dr. Márta Sándor. Kiszetón: Szerb Gerő és Tomics Virgil. Birkisén: Marku Dénes és Jonas P. Vingán: Craciunescu Sándor és dr. Kozma Aurél.

A megválasztandó zsinati képviselők mandátumát a májusban összeülő első zsinat fogja igazolni és az esetleges petíciókat tárgyalni.

A szentszéki ülésen Pap I. János püspök meglepetéssel parentálta el a nemrég elhunyt Gurbán Konstantin borosjenői esperest és bejelentette, hogy az esperesség ügyének vezetésére Lukucza Mihály világsi esperest bízta meg. A szentszék egyben megtette az intézkedéseket a borosjenői esperesi állás betöltésére iránt. sőt a...

TÁVIRATOK

Az orosz forradalom.

Riga, február 23. A Szaszvevo (Riga mellett) vasuti állomást délután fegyveres tömeg támadta meg, amely 160.000 rubelt rabolt s egy esendőrt és egy altisztet lefegyverzett. A tetteseknek nyoma veszett.

Pétervár, február 23. A Pétervári Távirati Ügyndökség jelenti: A lázadó Urup-kozakozred, miután a csapatok körülvették, megadta magát és újból letette a hűségi esküt.

Riga, február 23. Tegnap délután 5 órakor egy 15 főből álló, erősen felfegyverezett banda megiamadta a Riga közelében fekvő Sasoa állomást, a személyzetet revolverral minden pénzkiadására kényszerítették, kirabolták a raktárt, mire azzal a fenyegetéssel, hogy három nap múlva visszajönnek, eltűntek. A banda, mely forradalmárokból állt, kilátásba helyezte, hogy az állomást legközelebb felgyújtja.

Ausztria az általános választójogért.

(Törvényjavaslat a Reichsrath előtt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Az osztrák képviselőházban ma benyújtották az általános titkos választói jogról szóló törvényjavaslatot. Amíg nálunk a politikai harcok kimerültségét meddő abszolútizmus követte, addig Ausztriában a jövő apozsán fáradnak s bevonják a népet is az alkotmányosság és a politikai jogok légkörébe. A nagyjelentőségű eseményről a következő távirati tudósítás számol be:

A képviselőház mai ülésén előterjesztette Gautsch báró miniszterelnök a választói reformról szóló törvényjavaslatokat. A miniszterelnök összesen öt törvényjavaslatot mutatott be. Ezek a következők:

1. Törvényjavaslat a birodalmi képviselőtől szóló alaptörvény megváltoztatásáról, amelyben ezzel a külön választó testületek megszűnnek és a választói jog általánossága és egyenlősége kimondatik.

2. A tulajdonképeni választói törvény a birodalmi tanácsi választói renddel és az egyes választókerületek beosztásával.

3. Törvényjavaslat a választás szabadságának és tisztaságának biztosításáról és a választási titok megvédelmezéséről.

4. Törvényjavaslat az 1867. december 28-iki alaptörvény 16. szakaszának kiegészítéséről a képviselők sérthetlenségére vonatkozólag.

5. Törvényjavaslat az 1873. május 12-iki házszabályok megváltoztatásáról.

A miniszterelnök beszédében kijelentette, hogy a ma beterjesztett javaslatokkal a kormány beváltotta az ígérését, melyet a múlt év november 28-án tartott ülésen tett. A választási szabadság védelmére és a házszabályok reformjára vonatkozó törvényjavaslatokat élénk tetszéssel fogadják.

Beszéde további folyamán Gautsch kijelentette, hogy a reformnak alap gondolata mindenfelé választói előjog és cenzus mellőzése és ezért a kormány mindent megtett, hogy a választások által beállható nemzetiségi veszteségeknek lehetőleg elejét vegye. A kerületek számát csak ott szaporították, ahol a lakosság nagy száma

Egyszóval a kártyás a véglétekig becsültes. Mikor az utolsó felvonás végén eldördül a pisztolytűzés, a mely a halált jelent, szánakunk fölötte; pedig várkezzett — és megérdemelte a büntetést.

Henri Bernstein tehát igen szép drámát írt. A emlékmény érdekesen, izgatón van fölépítve, az egyes jelenetek művészi jelleményességgel megalkotva.

Robert Cnacároy egy igen szép asszonynak a kedvese. Heléne a legelőkelőbb arisztokrata társaságban él. Férfja gróf, atyja pedig báró, durgazdag, milliomos báró. A niha mindössze az, hogy a Heléne, atyja nem a régi bárók közül való. Valami börzspekuláción nyert ötvenhatvan milliónyi vagyont és eme vagyon után jutott a hétégu korona-tulajdonába. Lebourg báró azonban — így hívják Heléne atyját — mégis szerepelni akar és tagja akar lenni a régi arisztokraták társadalmának. Teheti, mert pénze van hozzá elég.

O, és feleségét pénzéért szeretik, leánya azonban személyes tulajdonságaival szerette meg a társaság szeretetét. Heléne szép, kedves, és a mi fő mindenki erkölcsös és tisztességes asszonynak ismeri. A férje pedig éppen séggel nem szolgál rá erre, a nagy hűségre. Se nem szép, se nem kedves, és mindenké tudja róla, hogy a feleségét is csak pénzéért vette el. A társaság annál többre becsüli Heléne, hűségességét, mint a férjével. Kétség van, hogy Heléne, a fiatal asszony nem elégszik meg a férjével. Kétség van, hogy Heléne, a fiatal asszony nem elégszik meg a férjével. Kétség van, hogy Heléne, a fiatal asszony nem elégszik meg a férjével.

de a klt azért szeret rajongva, szenvedélyesen az önfeláldozásig. Heléne kedvese a fentemleggetett kártyás Robert Cnacároy.

Mikor Robert az emlékezetes kaszinói estén elvesztette azt a pénzt, amely nem volt az övé, elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Előttehő nincsen sok oka ragaszkodni. Szülei gazdagok voltak, de elverték vagyonukat. Robertet gazdagnak nevezték és nem hagyták rá semmit sem. Munkához nem igen van hozzá szokva. Eddig játékon nyerte meg a mindennapi életre valót: lóversenyen, kártyán. Az előkelő társaságban éppen nem ritka az ilyen, existenciás és Robertet is szívesen látják.

Robert versenystájlót is tartott. Azaz hogy csak a nevét adta oda az istállónak, tényleg két vidéki gyáros tulajdonai voltak a versenylovak, Robert csak az istálló vezetését vállalta magára a nyereség bizonyos százalékjéért. Mostanában árverezték el a versenylovak egy részét, 50.000 frank folyt be értük. Robert ezeknek az árát kártyázta el.

Megadni egy sem tudja a tartozását, megmenteni úgy sem tudja a becsületét, nem maradt tehát egyéb hátra, mint hogy öngyilkos legyen.

Mikor még egyszer utóljára felmegy Helénehez, már csak bucsut akar venni, olyan bucsut, amelyikről egyedül ő maga fogja tudni, hogy utolsó bucsu. Mikor azonban az asszony nyha maga maradt, az leírta az arca közepéről azt az örvényt, amely heléne lappangó és vallani kezdte: s jó valamit vébevesse, yse me Robert, mi a bajod? Ne lázadd, látom, hogy valami rejtendő bűnötök van, de nem tudom, hogy a bűnöd mi.

A dolog vége az, hogy Róbert mégis felfedi Heléne helyzetét, de mikor ez felajánlja neki, hogy kölcsön adja a szükséges pénzt, Róbert nem fogadja el:

— Lealacsonyítaná vil zonyunkat, lealacsonyítana engemet!

Az öngyilkosságot azonban nem emlegeti Heléne előt.

Heléne azonban tudja, hogy valamit tenni kell, még pedig sürgősen tenni. Megtudja, hogy Róbert egy ékszerész útján igyekezett megszerezni a szükséges kölcsönt. Ezt felrendeli magához. Meggyőződésre is jutnak. Heléne zálogba adja neki ékszereit, hogy az ékszerész a szükséges pénzt adja át Cnacároynak, és állítsa azt, hogy valami bankártól szerzte.

És mikor adhatja át a pénzt?

— Ot hat nap múlva.

Heléne riadtan ugrik fel.

— De hisz az lehetetlen. A pénznek holnap estig ott kell lenni, külföldben, érzem, valami rettenetes történik.

— Holnapig asszonyom? De az lehetetlen.

Egyszóval az első terv nem sikerült. Heléne megígérteti az ékszerészszel, hogy Róbertet biztosítani fogja. És holnap délig át fogom adni önnek a szükséges összeget. Imádkozz, hogy holnap este a szükséges összeg megérkezzen. Tehát péntekes kell futni minden módon s holnap megérkezni Van Heléneknél egy régi biztosi levél, amelyre Lebourg Valamikor joga birtokos volt, de a nagyvárosi asszonyok kártyázó polgári yonoz adni leírta. És az Amadé János bang jó. Helénehez látogatásba megy. Ebben az esetben Heléne meggyőződésére jut, hogy Róbertet meggyőződéssel fogja meggyőzni, hogy a bűnöd mi.

és adófizetése, valamint politikai műveltsége ezt kívánatosnak tüntetik föl. A kerületeknek matematikailag pontos beosztása azonban egyszerűen lehetetlen.

A városoknak és a vidéknek szétválasztása által jelentékenyen csökkennek azok az éles ellentétek, melyek a nagy városok és a vidéki községek jelenlegi képviselőválasztásával között mutatkoznak.

A nagynómetek lármás közbekiáltásaira utalva, a miniszterelnök kijelentette, hogy a Házra bizza annak megítélését, alkalmas-e éppen a mai nap a szólásszabadságnak ily módon való korlátozására. (Élénk taps az egész Házban, hosszantartó lármá a nagynómeteknél.)

Attérve a választói reformnak a nemzeti-ségi kérdésre való viszonyára, hangsúlyozta a miniszterelnök, hogy Ausztria nemzeti-ségi összeállítását hozza magával, hogy e nagy politikai reform belső tartalmának és igazi tartósságának igazi próbaköve a reformnak a nemzeti kérdésre való viszonya. A nemzeti-ségi kérdés megoldásánál a kormány első sorban a területi elvet alkalmazta.

A választói jog formáját illetőleg a kormány kizárólag a közvetlen választást javasolja. Az általános választói joggal járó nagy agitáció lehetőségére és az éles szociális ellentétek kiállítására való tekintettel szükségesnek tartotta a kormány, hogy erélyes intézkedéseket hozzon javaslatba a választói szabadságnak illojális befolyásolása ellen. A kormány kötelességének tartotta idejekorán gondoskodni arról, hogy az általános választói jog alapján megalkult ház feladatának meg is feleljen. Ebből a célból a kormány a házszabályok megváltoztatását hozza javaslatba, melyivel, a szokásjognak megfelelően, a Háznak fokozott munkaerőt kíván biztosítani. A fegyelmi eszközöket a javaslat csak súlyos rendzavarás esetére szigorítja. (Élénk tetszés. Tiltakozás a radikális pártok padjain.)

Gautsch beszédét így fejezte be:

— Tartozom az ügynek azzal, hogy *kitartás az utolsó pillanatig* és amíg a törvényes harcnak eszközei nincsenek kimerítve, nem is teszem le a fegyvert. De ha elveszem is a

hozza neki, hogy pénzre van szüksége. Amadé késznek is nyilatkozik, hogy a pénzt kölcsön adja, de hozzátesszi:

— Heléne, emlékszel rá, hogy szerettelek. Jegyben is jártunk. Karon fogva sétáltunk és én átfogtam a derekadat. Nem lehetne mindezt újra kezdeni? ... Én kölcsön adom neked a pénzt ...

Heléne felháborodva utasítja el Amadét.

Már csak egy mód van hátra: Heléne apjához fordul. A közöttük lejátszódó jelenet gyönyörűen van megírva. Az öreg Lebourg nem hajlandó leányának átadni a pénzt, míg meg nem tudja, hogy mire kell. Heléne eleintén csak annyit vall meg, hogy a pénz Chacéroy-nak kell; később azt is megmondja, hogy Róbert sikkasztott és mikor ez sem használ, előbe veti magát:

— Atyám ne hagyj elveszni fiadat ... leányodnak a kedvesét.

Lebourg kétségbe van esve. Nem annyira leánya bűne miatt, mint azért, hogy ha a dolog nyilvánosságra kerül, ők hosszú-hosszu időre lehetetlenné vannak téve a társaságban. Leánya azonban minden szemrehányást visszautasít:

— Te kényszerítettél, hogy férjhez menjek olyan emberhez, akit lehetetlen volt szeretnem, csak azért mert gróf volt.

Az atya és leánya közti izgalmas jelenetnek az a vége, hogy Heléne kijelenti atyjának:

Nem kell a pénzed, mert el sem fogadom. De ha Róbertet baj éri, én is követem és akkor minden nyilvánosságra kerül.

háborút, azzal a tudattal fogok elesni, hogy nem hoztam hiábavaló áldozatot. Az emberek elmúlnak, de az eszme örökké él. Az én bukáskom nem lesz a választói reform bukása.

A beszéd befejeztével az ülésüket március 6-ikáig elnapolták.

Az utolsó esküdtzéki tárgyalás.

(Rablás a radnai-úton.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 23

Nagy mulatozást csapott múlt év június 29-ikén, Péter és Pál napján a vasuti állomással szemközt levő Izsák-féle vendéglőben Csomós János. A mulatozás árát barátja, Szekeres Antal vasuti málházó fizette.

Mikor már megelégték a borozást, Szekeres kivette a zsebéből a pénzt és kiegyenlítővén a számlát, a megmaradt néhány koronát visszadugta a mellényzsebébe. Azzal felszólította Csomóst, hogy menjenek máshová, mert ő még mulatni akar. El is vonultak a Radnai-út végén levő vasuti pályaházba, ahol újra kezdetét vette az ivás. Végre is Szekeres kijelentette, hogy most már elég volt a jóból, menjenek haza. Miután itt is fizettek, kimentek az utcára, ahol Csomós egy kétes mulatóhely meglátogatását indítványozta, azzal az óhajjal sulyosbitva, hogy itt is Szekeres fizessen. Ez azonban nem volt hajlandó a balek szerepét játszani s merev visszautasítással felelt az indítványra.

Csomós emiatt olyannyira felbőszült, hogy Szekereset hatalmasan orra vágta. Azután a szemébe kapott, hogy ne lásson, s miután ilykép védekezésre képtelenné tette a fájdalomtól kábult embert, a földre gyürte ezt, kiszedte zsebéből a pénzt és ott hagyván Szekereset, elfutott.

Rablás büntette miatt került ma Csomós József az aradi törvényszék esküdtbíróvága elé, amely Pogonyi Nándor alügyész vád- és Deutsch Izsó dr. védőbeszéde után bűnösnek mondta ki őt a rablásban. A törvényszék ezen az alapon 8 havi fogságra ítélte a vádlottat, aki az ítélet ellen semmisségi panaszszal élt. A közbád képviselője szintén semmisségi panaszt jelentett be.

Másnap délelőtt Róbert előszobájában találkozik Heléne az ékszerészszel.

— Meg van a pénz. A feleségénél hagytam, minthogy maga nem volt otthon.

Az ékszerész riadtan válaszol:

— Pedig éppen most világoztattam fel Chacéroy urat, hogy a pénzt még sem kaphatom meg. Hiszen a méltóságos asszony nem tudta atyjától megszerezni.

— Igaz, de azóta voltam Amadé Lebourg urnál ... ő tőle megszereztem a pénzt ...

Együtt távoznak, hogy mentől hamarabb vissza térjenek Róberthez a pénzzel együtt.

Közben megérkezik Heléne atya. Felajánlja Róbertnek a pénzt. Csak meg kell fogadnia, hogy sohasem találkozik Helénevel többet. Hiszen a dolgot még el lehet tusolni, a társaság még mit sem tud.

— Ha olcsóbb megoldást is tudok, — válaszol Róbert — ön szépen hazaviszi leányát, a hite még tiszta, a neve még nincs bemocskolva, én is tudom, hogy mit teszek.

Lebourg elmegy. Chacéroy behívja inasát és elküldi valahová:

— Ha pedig visszajössz, — teszi hozzá — két levelet találsz az asztalomon, azokat elviszed, velem pedig nem törődöl.

Ezzel Róbert hálószobájába vonul.

Egy darabig csend ... Heléne lép be az ékszerészszel. A pénz már náluk van. Keresik Róbertet.

A hálószobába ajtaja felől lövés dördülése hallatszik.

Későn jöttek.

A tárgyalást Köller János vezette, aki itélethozatal után az esküdtzéki ciklust berekesztettnek nyilvánította a "még" szavakban köszönte meg az esküdteknek kötelességtudó pontosságukat. A ciklus befejezésének öröme az esküdtek gyűjtést rendeztek maguk között az aradi Kossuth szobor javára s hamarosan jókora összeget hoztak össze. Az esküdtek, valamint a bíróság tagjai is annak megmozdítása mellett távoztak az ülésről, hogy utalán hosszú időre ez volt az utolsó esküdtzéki tárgyalás az aradi törvényszéken, mivel könnyen meg lehet, hogy az abszolutisztikus kormányzat beszünteti az esküdtzék intézményét.

A gáji merénylet.

(Tíz nap egy lófarkért.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 23

A merénylet, melyről alább szó esik, sem nem dinamit, sem nem törmerénylet. Egyszerűen ollóval követték el. Ebből az alkalomból pedig vér sem folyt, csupán két tekintélyes lófark hullott a porba, illetve a hóba, sőt inkább az istálló földjére. Történt ez egy gáji lakodalmon, sőtét boszu műveként. A lófarkak most ott pihennek az aradi királyi járásbíróvága aktái között és a bíróságnál izgatottan tárgyalják a monstre-bünpör esélyelt, melyet különben mindenki megítélhet az alábbiakból:

Szeccsánszky Aron valahonnét a Bánát földjéről szakadt ide Gájba, ahol megtörtént vele, hogy belesett a szerelemnek nevezett valamibe. Valamint a hosszú betegségnek halál, azonképen a szerelemnek a házasság a vége: Szeccsánszky tehát sürgősen írt haza, hogy valamelyik atyafia vállalja el a vőfélységet. A levélre Petkó Branku válaszolt, elfogadván a fontos szerepet.

A szokásos aktusok után a napokban megérkezett a lakodalom ideje s vele együtt felpántlikázott lovakon Petkó Branku is. A lovaknak gyönyörű, majdnem földig érő farkuk volt, ami Gájban méltó feltűnést keltett. Itt kezdődik azután az ügy tragikusabb fele.

Szeccsánszkynek ugyanis régi ellensége volt Jovanov Iván, aki valószínűleg szívi okokból kifolyólag elhatározta, hogy némi keserűséget vegyít a lakodalom édességébe. E célból elfogadta Mész Sebőköt és Secánski Nécat, akiknek kétszáz forintot ígért, ha a vőfély lovainak farkát lenyírja. E célból egy hatalmas birkanyíró ollót is adott nekik, e szavakkal buzdítván őket a hősi tett elkövetésére:

— Ha mink a Bánátba mennénk, ott biztosan levágnák a mi lovunk farkát!

Másnap reggel Petkó Branku bemenvén az istállóba, szeretettel simogatta meg lovainak farkát. Azaz csak simogatta volna, mert a szép, a nagy, bájos farkak egyszerűen eltűntek. Petkó Branku rémülten ordított fel, de hiába Szent Bonifác se hozza vissza a farkot, melyet levágtak s amely ott hevert a kedélyesen zabáló lovak lábai alatt. A vőfély kénytelen volt világcsufjára fark nélkül lovakon hazatérni, ami elképzelhetőleg borzasztó dolog. Mindenki tudja, hogy a drótnélküli telegráf is rossz, hát még a fark nélküli ló!

Petkó azonban nem hagyta annyiban a dolgot, hanem a bíróságnál keresett orvoslást lelke bujára és lovai farkára. Váry Albert dr. albíró ma tárgyalta le a szomorú ügyet, szigorú ítéletet mondván a jogrend és a lófarkak megsértésére. Jovanov Iván tíz napi, Mész Sebők 8 napi és Secánski 5 napi fogsázbüntetést kapott idegen ingó megrongálása miatt. Az elítéltek felbuzgáltak.

Kormánybiztos-installációk.

Budapest, Kolozsvár, Pécs.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 23.

Amíg Budapesten úgy a főváros, mint a megye törvényhatósága teljes nyugodtsággal várják Rudnay Béla királyi biztos bevonulását, addig a vidék kormánybiztosokkal megbüntetett városai csufos fogadtatásban részesítik a kiküldötteket. Erdély fővárosában, Kolozsvárott, nagy botrányokkal fogadták a kormánybiztost, akinek minden karhatalom mellett is bőven kijut a kö- és záptojásdobás.

A királyi és kormánybiztosokról ma a következő távirati értesülések számolnak be:

Rudnay bevonulása.

Buth Károly miniszteri tanácsos, aki Rudnay Béla királyi biztos mellé van beosztva, nagy buzgósággal készíti elő a királyi biztos bevonulásához. Buth ma délben megjelent a vármegyeházán, Beniczky Lajos alispánnál, akit a közgyűlésre vonatkozólag egy póttárgysorozat kibocsátására bírt rá. A póttárgysorozaton csupán két pont szerepel: a királyi biztos kinevezésének kihirdetése és a tisztviselők lemondásának bejelentése. Ezután következnek az 1905. évi november hó 27. és 1906. évi január hó 8-iki rendes közgyűlések tárgya és póttárgysorozataiba felvett, de le nem tárgyalt ügyek sorozata. Azután a beérkezett nyugdíj-ügyeket fogják tárgyalni, végül pedig a vármegyei nyugdíjlap megerősítése és az 1890. évi 481. sz. közgyűlési határozat megújítása van napirenden. A közgyűlésen meg fog jelenni a királyi biztos is. A királyi leiratot s maga fogja felolvasni, s azután átadja az elnöki székben Beniczky Lajos alispánnak.

A megyén különben már alig dolgoznak a tisztviselők. A restanciák napról-napra szaporodnak, s előrelátható, hogy tömeges távozással az adminisztráció teljesen meg fog akadni.

Pestmegye közgyűlésére a belépő jegyek kiadását Rudnay Béla királyi biztos főtartotta magának, épp úgy, mint a főváros közgyűlése alkalmával. Pestmegye közgyűlése február hó 27-ikén lesz.

A kolozsvári kormánybiztos bajai.

Kolozsvárról táviratozzák: Csáky Zsigmond gróf kormánybiztos ma folytatta tegnap megkezdett látogatását. Délelőtt tizenegy órakor az igazságügyi palotához hajtatott, ahol Csipkés Károly királyi ügyészt kereste. Amikor az ügyész hivatalához vezető folyosón elindult, szembejött vele Gabányi Imre dr. kolozsvári ügyvéd, aki hivatalos ügyben járt az igazságügyi palotában. Gabányi erősen a szemé közé nézett Csákyknak, aki annyira megijedt a nézéstől, hogy revolveréhez nyúlt és azt Gabányira fogta.

— Tegye vissza méltóságod a revolvert, — mondta Gabányi Csákyknak, — mert én, ha a törvény értelmében jár el, nem fogom inzultálni.

— Én is magyar ember vagyok, — válaszolt erre, Csáky gróf — én is tisztelem az urakat.

— Minket ugyan ne tiszteljen! — kiáltotta erre egy indulatos hang az ügyvédek és hivatalnokok sorából, akik az incidens alatt a folyosón nagy számmal gyűltek össze.

Csáky ezután meglátogatta Csipkés királyi ügyészt, majd Marosi Ferenc erdőigazgatót. Mikor látogatásait befejezve kocsiba szállt, a közönség köréből két kö repült feléje. A közön-

ség a huszárok fedezete alatt levő kormánybiztost mindenhová elkísérte és sűrűn abougotta. A rendőrség ekkor attakot intézett a közönség ellen.

A kormánybiztos ezután Jármy Béla máv. üzletvezetőhöz hajtatott. Mikor kocsija az Emketeren áthajtatott, egyszerre csak valóságos záptojás áradat repült feléje. A záptojások közül igen sok a mellette ülő Hadady Endre dr. rendőrkapitányt érte. A rendőrség ekkor újabb attakot intézett a közönség ellen, amely alkalommal három egyetemi hallgatót letartóztatott.

Szabó Dénes egyetemi rektornál is látogatást akart tenni Csáky gróf, de Szabó kijelentette, hogy csak úgy fogadhatja, ha katonaság és rendőrök nélkül jön. Lukács György közoktatásügyi miniszter táviratilag magához rendelte Szabó rektort, aki ma már Pestre is utazott. A kormánybiztos köréből kiszivárgott hírek szerint az egyetemet, az egyetemi tanácsnak és az ifjuságnak tegnapi szereplése miatt befogják zárni.

A kolozsvári „Ellenzék” tegnapi számát „Tudomásul” című vezércikkre miatt elkobozták.

Későbbi távirat jelenti: Ma délután és különösen este felé, megismétlődtek a tüntetések. Nagy tömegek a kormánybiztos lakása elé vonultak és füttyültek, abcugoltak, a rendőröket pedig kövekkel megdobálták. A huszárság több attakkal megkergette a tömeget. A rendőrségen tizenhat embert előállítottak.

Délután megjelent a kormánybiztos küldönce az „Ujság” című lap kiadóhivatalában és betiltotta a lapnak utcai elárusítását, mert a lapnak több közleménye alkalmas a lakosság körében a kormánybiztosi intézmény ellen izgatni és a tisztviselőket engedetlenségre bírni.

A pécsi kormánybiztos.

Pécsről táviratozzák: Saly Károly kormánybiztos ideérkezett. Mikor Vaszary főkapitány fölkereste hivatalában, nagyobb tömeg csoportosult a hivatal előtti téren, folyton szidalmazta és abcugolta a kormánybiztost. A rendőrség képtelen volt a tömeget szétszóra bírni és ezért katonai karhatalmat vettek igénybe, de mire ez megérkezett, a tömeg a Kossuth nótát énekelve, bejárta az utcákat, azután pedig rendben szétszórt.

Az építő-sztrájk.

(A munkaadók értekezlete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 23.

Arad közönségének még élénk emlékeztében van az a kerek négy hélig tartó építő-sztrájk, amely 1904. júniusában néhány napig tartó általános sztrájkot von maga után. Akkor a sztrájk 28-ik napján egyezés jött létre a munkások és munkaadók között, amely azonban ez év május havában hatályát veszti, mint-hogy a munkások két héttel ezelőtt új pontozatokat terjesztettek az iparhatósághoz. A munkások memorandumba foglalt követelésel a következők:

1. Kilenc és fél órai munkaidő. (Eddig tíz órát töltöttek munkában a kőművesek.)
 2. A kötelező szakegyleti munkás közvetítés.
 3. A bizalmi férfi rendszer elismerése.
 4. A munkabéreknek a drágaságra való tekintettel harminc százalékkal való felemelése.
- Ezek a követelések — különösen az első és az utolsó pont, olyan terheket rónak a mun-

kaadókra, hogy amennyiben a kőművesek nem engednek föltételeikből, a békés meg egyezés lehetősége már előre ki van zárva.

Zubor Andor helyettes iparhatósági biztos a munkások követeléseinek tárgyalására március elején fogja összehívni a munkások és munkaadók megbízottait.

A munkaadók, tekintettel arra, hogy még a tárgyalások megkezdése előtt tisztázniok kell állásfoglalásukat, tegnap bizalmas értekezletet tartottak, amelyből kifolyólag már most meg lehet állapítani azt, hogy a munkaadók és a munkások között valószínűleg akadályok nélkül létre jön a meg egyezés.

A munkaadók ugyanis — mint értesülünk — a munkások követeléseit általában teljesíteni hajlandók, csupán a munkások memorandumának harmadik pontjára: a bizalmi férfi rendszer elismerésére nézve vannak aggályaik.

Ha tehát a munkások a követeléseik ezen pontjától hajlandók elállni, úgy a meg egyezés minden nehézségek nélkül létrejön és megmen-tik az aradi építőipart az újabb súlyos megrázkódtatástól.

Egy ezredorvos tragédiája.

(Elborult elmével a kórházban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 23.

Szomorú szenzációja van a szegedi katonai orvosi karnak. Egyik népszerű, általánosan becsült tagját: Stark János cs. és kir. ezredorvost most súlyos betegen szállították el Temesvárra, az ottani katonai kórházba. Az ezredorvoson néhány nap előtt végzetes bajnak beszédés tünetei jelentkeztek. Stark János attól félt, hogy elmérgeszik, meggyilkolják és rémületnek olyan formában adott kifejezést, hogy a környezete üldözési mániára következtetett. Az ezredorvos ugyanis három nappal ezelőtt levelet írt az ezred parancsnokságának, amelyben fölpanaszolja, hogy őt rossz emberek üldözik és az életére törnek. Arra kéri tehát a parancsnokságot, vezényeljen melléje egy zászlóalj katonaságot, hogy ez megvédelmezze. E levél alapján aztán megfigyelték Stark Jánost és az ismétlődő tünetek arra, a meggyőződésre vezették a környezetét, hogy a szerencsétlen orvosnak elborult az elméje. Szomorúan érdekes, hogy Stark János az édesapja végzetétől tartott. Folytonosan azt hangoztatta, hogy az édesapját is elmérgeszték, s is ilyen sorsra fog jutni. A környezetében úgy tudják, hogy az édesapja tíz esztendővel ezelőtt halt meg természetes halállal. Annál különösebb az a rögeszme, amely a szerencsétlen ember lelkiületét elhomályosította.

Stark Jánost a déli egy órakor induló gyorsvonattal szállították át Temesvárra. Vele ment egy őrnagy, egy kapitány, egy főhadnagy és Gersl ezredorvos. Az állomásnál valamiképp sikerült elkerülni kísértő figyelmét és ezt az időt arra használta föl, hogy a telefonhoz sieltett és Gölnicbányára akart telefonozni. A szülei ugyanis Gölnicbányán laktak.

— Megkérdeztem az apámat, — mondta zavartan — igaz-e, hogy őt megmérgezték, mert engem is el akarnak mérgezni.

Az izgatott embert lecsendesítették és elhelyezték a vasúti kocsiban, ahol Temesvárig nyugodtan viselkedett.

A szomorú szenzáció nagy részvétet keltett a tisztek körében. Stark János körülbelül hatnyolc esztendeje tagja már a szegedi helyőrségnek, előbb az utászokhoz volt beosztva, később a háziezrednél látta el az ezredorvosi teendőket. Tisztársal szerették, becsülték és a polgári társadalom körében is nagy nép-

szerülésnek örvendett. Mindig kedélyes ember volt, annál megdöbbentőbb az a katasztrófa, a mely most érte.

Az ezredorvoson csak a legutóbbi időben tapasztalták a rendellenességet. Kötelességét azonban még így is pontosan teljesítette, miglen az említett levél kézhezvétele után fölmentették a szolgálatról és mint beteget kezelték.

Remélhető, hogy a kórházból mielőbb egészségesen fog visszatérni szerető tisztársai körébe.

Operáció zenekísérettel.

(Az új nemes bankettenek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 23

A „Kassai Or” című ujság a fiatal *Dirsztayról*, egy most nemesített család fiatal sarjáról érdekes szenzációt röpit világgá. Az idézett ujság ugyanis ezt írja:

Minden időnek megvannak a maga különleges alakjai, mindig akadnak excentrikus emberek, akik különös dolgokkal vonják magukra a világ figyelmét. Miért teszik ezt? Feltűnést viszketegből, beteges nagyozalásból, vagy mert mulatságot találnak benne? Ki tudná ezt megmondani? Ilyen különös, közismert alak volt az utóbbi időkig Budapesten a dugzagdag Freystädtler. Azonban a sokat emlegetett lovag csillaga lehanyatlott, mert egy még groteszkabb és különlegesebb egyén *Dirsztay Viktor* foglalta el helyét, aki immár nemcsak Budapestet, hanem a vidéket is rettegetti.

Ez a *Dirsztay* dugzagdag család sarjadéka. A család most kapta a nemesi rangot és a fiatal *Dirsztay* ugyancsak azon van, hogy nevét és rangját mihamar megismerjék az emberek. Budapesti színházi körökben máris közkedveit a fiatal nemes.

Maga köré gyűjtve a főváros milliomos merkantil családjainak sarjadékait — akik mindnyájan kitűnően értenek a pénz elköltéséhez — valóságos amerikai módon bachanállakat rendeznek. A fővárosban sokat beszélnek a jeles társaság legutóbbi bankettjéről, mely a Hungária szálló termében tartatott s az a különlegessége volt, hogy a néhány tagból álló társaság számára a budapesti első honvédezenekar *mussikált* *Bach* karmester vezetésével s míg a társaság vacsorázott, egy orvos a szemük láttára operált meg ott a teremben egy hasdaganatban szenvedő embert, aki persze busás honoráriumot kapott a fellépéséért.

Ehhez hasonló örült stikliket rendez a fiatal nemes, akit ezen a réven már egész Budapest ismer. Mert szenzációs ötletei vannak s azok megvalósításáért semmi pénzáldozattól vissza nem riad. Olyanforma kaliberű ember ez, mint az amerikai milliomosok, a kik emeletes házakat tolatnak el — csupa juxból.

Az excentrikus ur e hét végén egész társaságával Kassára megy, egy ottani barátja meglátogatására. Ezt a vidéki kirándulást szintén arra használják fel, hogy újabb trükköket produkáljanak. *Dirsztay* mellett ugyanis — mint a spanyol nemeseknél — állandóan szertartásmester van, akivel a legbolondabb dolgokat hajtja végre szertartásos ünnepélyességgel.

Hogy mik lesznek a kassai kirándulás trükkjei, az még titok, — nem lehetetlen azonban, hogy megvadul tőle a jámbor publikum. Innen a társaság a téli Tátrába megy, mert az a esekély kívánságuk támadt, hogy le *hellene szdnkásni a lomnici csucs tetejéről*.

Két öngyilkosság a cigányprimásért.

(A cigány Orfeus rajongói.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 23.

A szalárdi cigányprimásról szól most a nóta, akit, mint a köveket hajdan Orfeus az alvilágban, a hegedűje varázsszavával, két bogár szemével, meg a mosolygásával meghódította Szalárdon a leányszíveket. Szép szál léri *Rács-Borzányi* *Karcsi* cigányprimás és édes magyar nóta szálltak a hegedűje hurjáról mindenfelé a faluba. A lányok bomlottak utána. Ha látták a tündöklő, epedő, bogár fekete cigányszemet; ha hallották *Karcsi* hegedűjéről a bánatos magyar nóta zengését — sok leányszívből szakadt fel a szerelmi bánat bus sóhaja.

Legjobban két leány szívébe szállott *Karcsi* hegedűjének, meg szeme nézésének varázsa. Az egyik leány *Schmidt* *József* szabómester ségornője: *Lukács* *Julia*. Fiatal gyerekleány. Alig tizenhat éves. Valahonnan messziről jött *Schmidt*ékhez látogatóba és *Karcsi* kedvéért ott maradt hosszú ideig vendégségben. A másik leány *Tóth* *János* gazdaember fiatal, viruló szép leánya: *Tóth* *Juliska*. A két leány a legjobb barátságban, a legszebb egyetértésben élt egymással. És *Tóth* *Juliska* is halálosan beleszeretett *Rács-Borzányi* *Károly*ba.

Nemrég *Lukács* *Juliska*, a község megdöbbentésére és ámulatára, be is bizonyította, hogy mennyire szereti szép cigányprimását. Megszökött és papi áldás nélkül is nagyon boldogan élt vele. *Tóth* *Juliska* sírva ment barátjához.

— Látod, ez nem szép tőled. Én is szerettem *Karcsit*. Miért hódítottad el tőlem?

Lukács *Juliska* nagyon elszomorodott, a hogy megtudta, hogy az ő legjobb barátja, *Tóth* *Juliska* is szereti, imádja az ő *Karcsiját*. Nem akart neki szomorúságot okozni avval, hogy *Karcsit* elhódította előle. O se akart a primás nélkül élni. Elhatározták, hogy meghalnak. Tegnap el is követték az öngyilkosságot. Zsíros szódát és leander levelet főztek össze és tegnap délelőtt bevettek egy adaggal. A mérges anyag összemarta, égette belső részüket. Szerencsére idejekorán észrevették az öngyilkosságot. Ellenszereket alkalmaztak az orvosok és hiszik, hogy a szerencsétlen, szerelmes, fiatal leányokat meg lehet menteni.

A cigány *Romeó* most a két *Julia* szerelmes nótáját busan muzsikálja.

Zsúr-témák.

Az amerikai nőkről.

Tudvalevőleg az Egyesült-Államokban a népesség száma évről-évre fogy s ennél fogva nagyon is érthető, hogy *Roosevelt* híressé vált mondása a „faj-öngyilkosság”-ról, beható eszmecserékre adott alkalmat. Edekes tanulmányt írt e kérdésről *Mrs. Parson*, egy a női jogokért küzdő hölgy, ki hosszú ideig előadásokat tartott a társadalmi tudományból az egyetemen s ennél fogva jogot formálhat arra, hogy ez égető kérdésben véleményét meghallgassák.

Mindenek előtt figyelmeztet arra, hogy ugyanazon kormány, amely egyrészt módot keres arra, hogy a népesség fogyását megakadályozza, másrészt olyan törvényeket alkot, melyek ennek ellentézőjét idézik elő. „Miért kelljen a nőknek hivatásukról lemondani, ha férjhez mennek, például a tanítónőknek?” — kérdezi *Mrs. Parson*. „Ezzel károsodik az iskola, mert a tanítók fiatal, tapasztalatlan erőből fognak állni és gyakran változnak, de károsodik az állam is, mert a tanítónők cölibátusára kény-

szertésével a „fajöngyilkosság”-ot mozdítják elő. Az asszonyok dolgozni akarnak és pénzt keresni (leg alább Amerikában), a házi dolog nekik nem elég, mert helyesen kitapasztalták, hogy ennek csak akkor lenne értéke, ha a házi munkákat teljesen egyedül, segítség nélkül végezhetnék, mi őket azonban közönséges cselédekké fokozná le. Ez nem áll sem az asszonyok, sem a férfiek érdekében s ezért az asszonyok egyenlő jogot követelnek a férfiakkal. B nélkül sok nő inkább hajdon marad s ezzel előmozdítja a fajöngyilkosságot.”

Parson ezen állításait sok európai ember túlzottnak tarthatja, de aki hosszabb ideig időzött Amerikában, az természetesen fogja találni. Ott a nő teljesen ugyanazt az állást foglalja el, mint a férfi, találni lehet nőt minden foglalkozásban és csak idő kérdése, hogy mikor járulhatnak a választási urnához. Megtörténhetik tehát nemsokára az is, hogy a hatalmas Egyesült-Államokat gyengéd női kéz fogja kormányozni. Egyelőre be kell érniök azokkal, hogy vannak női tanítónők, középiskolai és egyetemi tanárok, gyógyszerészek, orvosok és különösen sok kereskedelmi alkalmazott. Miután pedig e mozgalmat már többé megállítani nem lehet, ennél fogva legokosabb lenne az előítéletek utolsó maradványait, — aminő a férjtelenség kérdése is, — gyökeresen kiküszöbölni . . .

Mire van szüksége a modern nőnek?

Egy berlini cég a minap szetküldött egy katalógust, amelyben felsorolja, hogy mire van szüksége egy modern nőnek? Ezek a nélkülözhetetlen cikkek a következők: *Fix fix*, törvényesen védve, bájos formák szerzésére; *levendula*-kompozíció, mell megszilárdítására; *tea-purin*, mely előmozdítja a természet karcsúságát; *mosópor*, mely a bőrt puhán és fehéren tartja; *mosó- és fürdőpor*, mely illatossá teszi a testet; *toalett ecet*, mely fölfrisíti a testet; *rouge jeunesse*, mely rózsaszínt kölcsönöz a testnek; *szeplő crème* és *szeplő víz*; *nero*, a szemöldököknek feketére festésére; *toalett-rizspor*; *ajakpirosító*; *pasta divina*, mely üdév és frissé teszi az arc bőrt; *kozmetikai papiros*, az arc izadságának letörítésére; *ifjúsági crème*, a bőr hibáinak eltüntetésére; *körömemail*, a körömök fényesítésére; *amolin*, az arc pirosságának eltüntetésére; *álkötő*, a toka eltüntetésére; *homlok-kötő*, mely megóvja a homlok fehérségét. *Folytasuk?* . . .

Az anya szeretője.

(Gyilkosság az erdőben.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 23.

Az elkeseredettség és a boszu szomjas vágya által elvakítva, egy alig tizenkilenc éves parasztfiu megölte özvegy édes anyjának a szeretőjét. A vad kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság még a múlt év őszén történt a *bihar-megyei Esztár* községben.

Titi *Károly* pocsaji parasztember már hónapok óta együtt élt özvegy *Borosnéval*, a kinek 19 éves, *József* nevű fia rossz szemmel nézte ezt a vadházasságot. *Titi* *Károly*, a kít a szép özvegyasszony rendkívül szeretett, visszaélt a szép asszony szerelmével s nemcsak anyagilag szípolozta ki, hanem tetteleg is folyton bántalmazta, ütötte-verte az asszonyt. *Boros* *József*, bár a benne élő ösztönnél fogva is gyűlölettel volt az anyja szeretője iránt, nem juttatta kifejezésre rosszindulatát, melylyel *Titivel* szemben viselkedett.

A fiúnak a halgatagsága természetesen csak felbátorította a kegyetlen szeretőt s ezennel egyre rosszabb, szomorubb napok virradtak *Borosnéra*.

Titi *Károly* egy őszi estén, kissé bepálinkázva, katonfogta *Boros* *Józsefet* s megindult vele az esztári erdő felé. Az uton kacagtak,

mulattak, a járókelőkre megjegyzéseket tettek, sőt a vizsgálat során kihallgatott tanúk vallomása szerint József az anyja szeretőjével ölekezett, csókolózott az uton. Annál érthetlenebb és megröndítőbb volt aztán, a mikor a fiu fél óra múlva egyedül jött az erdőből s dalolás, kurjongatás között dicsőkedett el azzal, hogy Titi Károlyt átküldte a másvilágra.

A csendőrség Titi hulláját borzasztóan megcsontkítva és szétrocsolva találta meg. Minden csontréteket törte, agyveleje kilocsicsant, szeméit kitépte, ajkait leseakította, összes fogait betörte a gyilkos, aki a vadállati kegyetlenségével, a boszu legmohóbb falánkságával elkövetett gyilkosságát egy egyszerű meggyfabottal hajtotta végre.

Ma állott Boros József az esküdszék előtt, hogy büntetést feleljen. Azonban azzal védekezett, hogy önvédelemből gyilkolta meg Titi Károlyt, aki különben is elüldözötte az anyjától s mindig rosszul bánt vele. Borosné, a vádlott anyja s a meggyilkolt szeretője volt a tárgyalás legérdekesebb alakja. Ő is elmondta ugyan, hogy őt is, a fiát is bántalmazta, verte Titi Károly, de teljes részvétlenséggel viseltetett gyilkos fia sorsa iránt.

Görömbei László dr., az Aradról Nagyváradra helyezett ügyész súlyos büntetést kér a vádlottra.

Dénes Sándor dr., a vádlott védője, mindezekelőtt azt bizonyítja, hogy Boros József önvédelemből, kényszerhelyzetben ölte meg Titi Károlyt. Azután rátér azokra a lélektani indokokra, amelyek Titi és Boros között a gyűlölséget szították s védelem javára billent a szimpátia és igazság mérlegét, meggyőző és tartalmas érvekkel. Végül kifejti, hogy nem Boros József a vádlott, hanem az, aki az értelmi szerzője, rugója a bűneset fejlődésének, keletkezésének: Titi Károly.

Az esküdtek bűnösnek mondták ki Boros Józsefet a szándékos emberölés büntetésében, mire a törvényt alkalmazó bíróság nyolc évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen ugy a védő, mint a vádlott semmisségi panaszszal éltek.

A lóvasút veszedelme.

(Megindítják a prejudiciális keresetet.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 23

Mintegy két évvel ezelőtt került először felszínre Arad városnak az a terve, hogy a lóvasúttársaság ellen prejudiciális keresetet fog indítani. A lóvasúttársaság ugyanis azt vitatja, hogy ő a várossal oly értelmű szerződést kötött, amely szerint a lóvasút sineitől százötven ölnyre más közlekedési vállalat nem rakhat le sineket.

A város azon az alapon akarta a lóvasút-társaság ellen a prejudiciális keresetet megindítani, hogy a szerződésnek ezen pontja csupán a közúti forgalmat lebonyolító, nem pedig a távforgalmi vállalatok sineire vonatkozik. Ha tehát egy ilyen vállalat akarná a városban sineit lerakni, úgy erre nézve a város szerint nem állhat fenn semmi akadály. A város által tervezett keresetet akkoriban még sem adták be.

Az aradhegyaljai motoros vasút első terve szerint a Radnai útra kért és kapott végállomási helyet a városból. Időközben azonban felmerült az Óvártér szabályozásának terve és a törvényhatóság a Várogről Lajos főmérnök által bemutatott tervet alapján el is engedte az Óvártér szabályozásának előmunkálatait. Ezen az

Az aradhegyaljai motoros vasút ennek

folytán megváltoztatta első tervét és arra kérte a várost, hogy végállomásul jelöljön ki számára az Óvártéren egy megfelelő helyet. A város a részvénytársaság ezen kérelmének helyet is adott és az Óvártéren lévő légszuszítási telepen tül helyen jelölt ki a társaság számára végállomásnak alkalmas helyet. A motorvasút társaság tehát sineinek egy részét a városban, a Tehén-utcában lesz kénytelen lerakni. Eleinte a társaság foglalkozott ugyan azzal a tervvel is, hogy kocsijait a városon keresztül, a lóvasúttársaság sinjein járassa és e célból érintkezésbe is lépett a lóvasúttársasággal, — de eredménytelenül.

A társaságra nézve tehát aktuálissá vált azon függő kérdésnek eldöntése, hogy a lóvasúttársaságnak a várossal kötött szerződése értelmében a sinlerakási tilalom fenáll-e a távolsági forgalmat lebonyolító vállalatokra nézve is?

Ennek eldöntésére elhatározta a társaság, hogy ő indítja meg a prejudiciális keresetet a lóvasúttársaság ellen és a kereset elkészítésével Schwarcz Jenő dr. ügyvédet bizta meg, aki azt már el is készítette és holnap adja be az aradi kereskedelmi törvényszékhez.

A keresetben a motorosvasút társaság azt vitatja, hogy a kizárólagosság csakis lóval vontatott járművekre vonatkozik, miért is a társaságnak jogában áll sineit a városon belül is vezetni, annál is inkább — mert a közúti forgalom lebonyolítását a hegyaljai vasút a legkisebb mértékben sem célozza. A kereset annak a kimondását kéri, hogy a motoros vasút társaságnak jogában áll a városban sineket leraknia.

Ertesülésünk szerint a motorosvasút társaság a várost mint érdekelt felet szintén perbe vonja és így legközelebb érdekes bírósági döntés várható a vitás kérdésben. Ha a bíróság megállapítaná azt, hogy a kizárólagosság tényleg csak lóval vontatott járművekre vonatkozik: Arad közlekedési politikájában egészen új korszak következne be, amely talán már a közel jövőben a lóvasút jutányos megváltására vezethetne.

MULATSÁGOK

Farsangi naptár:

Február 24. Az aradi állami főreáliskola ifjúságának hangversenyyel egybekötött táncestélye (Iparosház.) — Az arad-zsigmondházi jótékonycélu Petőfi asztaltársaság táncvigalma. — Az új-aradi kereskedők körének műkedvelői előadással egybekötött táncestélye (Martini-vendéglő.) — A pankotai jótékony nőegylet tea estélye (Kaszinó-helyiség.) — Az ó és m. pécskai tanítók testületének hangversenyyel egybekötött táncestélye (Heller-szálló.)
Február 25. A borossebesi kaszinó táncestélye. — Ifjúsági-kolón táncestély (Iparosház.) — A kurtical iparos olvasókör táncvigalma (Nagyvendéglő.) — A mária-radnai menyecskek műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Faller-vendéglő.) — A gyoroki önkéntes tűzoltóegylet táncestélye (Nagyvendéglő.) — A nagylaki önkéntes tűzoltótestület hangversenyyel egybekötött táncestélye (Városház.)

Február 27. Az aradi atletikai klub tea-estélye (Tóth-vendéglő.)

Március 3. Az aradi vaskereskedők és alkalmazottak nyugdíjgyűlésének táncvigalma (Központi Szálló.) — Az aradi posta- és táviráda altisztek és szolgák táncvigalma (Tóth-vendéglő.) — Az aradi turista-egyesület piknikje.
Március 10. Az aradi sportkedvelői ifjúság táncmulatsága (Iparosház.)

(=) Hangverseny Gájban. Sikertől, táncsal egybekötött hangversenyt rendeztek tegnap este Gájban az óvoda helyiségeiben. A közönség lelkesen megtapsolta az összes közreműködőket, akik derekasán megállították a helyüket. A hangversenyen Müttermüller József és neje, Lengyel

Erzsi, továbbá Weichhart Auróra kisasszony, zongorán, gordonkán és éneken egyaránt kiváló produkáltak. A hangversenyt tánc követte, amely a hajnali órákig tartott. A kiváló sikerű estélyen többek között megjelentek: Institoris Kálmán polgármester, Neuman Adolf gyáros, Medveczky Zsigmond műszaki tanácsos, Szikra László róm. kath. lelkész, Neumann Károly dr., Rámer István rendőrkapitány, Mittner József a IV. kerületi függetlenségi kör elnöke stb.

Az estélyen megjelent hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Müttermüller Józsefné, Klein Zsigmondné, Biró Dánielné, Iritz Mórné, Korosi Jakabné, Rámer Istvánné, öz. Junga Józsefné, Weber Agostonné, Kesztenbaum Józsefné, Fuchs Ignácné, Weisz Bódogné, Dugász Vilmosné, Werner Imréné, Werner Frigyesné, Pollák Samuné, Bleier Bernátné, Farkas Sámuelné, Farkas Aronné, Wolfner Lászlóné, Fuchs Arnoldné, D. Szabó Mihályné, Gligoresku Mihályné, Jemper Lajosné, Kubala Albertné, Röder Adolfné, Moldovánné, Medveczky Zsigmondné stb.

Leányok: Weichhart Auróra, Klein Irma, Biró nővérek, Iritz Giza, Wojsky Anna, Rámer nővérek, Korosi Janka, Kesztenbaum nővérek, Dugász Kornélia, Nauláuder Veronka, Werner nővérek, Biró Irén, Weinberger Mariska, Moldoványi Ida, Arabián Klótd, Reusz Ilonka, Hanacsok Lujza.

(=) Mulatság Simonyifalván. Két napon sikerült bálát rendeztek Simonyifalva és környékének hölgyei, Amschlínger Ferenc plébános védnöksége alatt, a simonyifalvai róm. kath. templom felépítésére. Reggelig a legvidámabb hangulatban folyt a mulatság, amelynek révén igen szép összeg jutott a jótékony célra is. Jelen voltak:

Asszonyok: Gotthard Jánosné, Olosz Lajosné, Nagy Lajosné, Csete Jánosné, Bitter Lajosné, Reingruber Adámné, Nagy Dánielné, Aron Emilné, Makay Ferencné, Silbereisz Béláné, Barna Elemérné, Kirilovits Istvánné, Riedl Antalné, Szentes Demeterné, Ney Adolfné, Weisz Farkasné, Kohn Jenőné, Sopronyi Istvánné.

Leányok: Baló Iduska, Bukta Janka, Csányó Margit, Tóth Etelka, Olosz Annuska, Nagy Erzsike, Nagy Irénke, Hajdu Agneska, Bitter Mariska, Reingruber Rózsa, Körössi Irmuska, Makay Zsuzsika, Alscher Gizuska, Amschlínger Mariska és Erzsike, Kirilovits Mariska, Terus és Bertuska, Blettler Mariska, Ney Albinka, Bolváry Ilonka, Tauber Iduska, Barna Jolánka, Riedl Mariska, Bugyi Gizuska.

(=) Tea estély M.-Egyházán. Megyesegyházán a kaszinói teremben fényesen sikerült tea-estély volt, amelyet reggelig tartó tánc követte. Jelen voltak urasszonyok és urleányok:

Berezky Györgyné, Berkovits Boriska, Boros Kálmánné, Engel Lajosné, Gonda Szidorné, Gyöngyössi Erzsike, öz. Gyöngyössi Istvánné, Kemény Vilma, Klein Vilmosné, Vogel Benőné, Vogel Irma és Zuckermann Izidorné.

(=) A magyarországi kereskedelmi alkalmazottak aradi csoportja holnap, szombat este 8 órakor tartja meg kedélyes estélyét a Vas-szálló termében.

Szerelm és reverenda.

(A szegedi minoriták új házfőnöke.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 23.

Egy Aradon is jól ismert minorita papról szól az ének, akit Csák Csirjék dr. rendfőnök a napokban elmozdított állásából: a szegedi házfőnökségből. Így írják ezt a nem érdektelen történetet Szegedről:

Hetek óta ugy papi körökben, mint a társaságokban nagy érdeklődéssel beszéltek arról, hogy a szegedi minoritákhoz új házfőnököt ren-

dolnak ki a közeli napokban, mert *Cserna Jácint*, az eddigi házfőnök *kilép a rendből*. Sokféle kommentárral bocsátották szárnyra ezt a hírt azok, akik már pozitíve tudták a főnök távozását. A kevésbé beavatottak azt hangoztatták, hogy *Cserna Jácint* teljesen visszavonul egyháza szolgálatától, mert a szülővárosában, Szentesen valamely közhivatalt szántak neki. Mások viszont azt sejtették, hogy otthon a gazdálkodáshoz kívánják a gyorsan előkelő pozícióba jutott lelkiajtát.

Persze e találgatásokat lerontotta ama pozitív hír, amely arról szólt, hogy a szegedi házfőnök nem a saját akaratából hagyja el a felsővárosi, misztikus környezetű, ódon paplakot. Akik ezt a hírt kolportálták, azok arról is tudtak, hogy a rejtelmes felsővárosi parokiának nemcsak a környezete tűnik föl misztikusnak, hanem a belsejében is hasonló misztikum uralkodik...

Beszélték, hogy a paplaknak homályos és katakombákhoz hasonló folyóságán nem mindig csak a reverenda libegett végig, hanem gyakorta hallatszott szoknya suhogása és ugyanekkor az érzékeket izgató parfümillatok csiklandozták meg... Az indiskrétebb szolgák (és melyik szolgál nem indiskréte?) ha a szobák ajtója előtt megálltak, a sötét helyiségekből gyanus suttyogások és különös hangok jutottak ki a folyosóra. Ez, az utóbbi években, nem is volt titok Szegeden. Mindenki tudta, hogy a felsővárosi parokia csiklandós történetek színhelye.

Ez a vidám élet azonban nem sokáig tartott. Egy *ammoniummal* *Cserna Jácint* házfőnök két iskolatársa tett látogatást a parokián. A két földi rég nem látta az új papot és számítottak rá, hogy hosszabb időt tölthetnek régi iskolatársaikkal. Nagy volt azonban a meglepetésük, amikor a rendfőnök szobájába léptek. A nyitották ki az ajtót, a szomszédos szoba ajtaján hirtelen elűnt — egy szoknysfodor. A házfőnök izgatottan és hidegen fogadta a két régi barátot, akiket le sem ültetett. Az iskolatársak gyorsan távoztak és legnagyobb meglepetésükre a folyosón egy csomó leányt láttak botorkálni.

A különös jelenséget elmondták Aradon is, abban a városban, amely tudvalevőleg *Csák Csirjék* dr. minorita rendfőnöknek a székhelye. Az eset híre fülébe jutott a rendfőnöknek, aki elhatározta hogy szigorú vizsgálatot indít a famózus ügyben. Nyomban Szegedre utazott, ahol több napig tartózkodott. Ennek a vizitnek az lett a következménye, hogy *Cserna Jácint* *menne hellel*.

Hogy ez nem pusztán föltevésen alapszik, azt legjobban bizonyítja egy beavatott rendőrtisztviselő nyilatkozata. Ugyanis arra a kérdésre, hogy tényleg a fent említett okok tették-e szükségessé a házfőnök távozását, — a rendőrtisztviselő ezt felelte:

— Csak a tilalmas dolgok okozták *Cserna Jácint* elmozdítását. Tessék elhinni, mi tudjuk ezt legjobban. De hiszen ez nem is csoda. Mi ismerjük a papi tanyák titkait, de mondhatom, sehol sem űztek olyan nyilvánosan és leplezetlenül annyira frívól játékot a papi fogadalomból, mint itt.

Különbben a házfőnök a legutolsó pereig titkolta közeli távozását. A kérdezősködésekre kitérő feleletet adott és látszott, hogy fölöttébb keletlenül érintik a kíváncsiskodó kérdések.

Ami titkolt, az tegnap bekövetkezett: megvált állásától és már el is utazott Szegedről. Tegnap megérkezett utódja *Stadler Albin*, akit Kézdivásárhelyről helyezett át Szegedre a rendfőnök.

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Szombat: *Baccarat*, dráma. (Páros bérlet.)
Vasárnap: Délután: *János vitéz*, operett. Este:
A cigánybáró, operett. (Páratlan bérlet.)

Baccarat.

— Bemutató előadás. —

A modern drámairodalom ragyogó új csillagától: *Henri Bernstein*-től ma láttunk először darabot az aradi színházban. Ez a dráma: a *Baccarat*, mely a Vigszínházból került hozzánk, második darabja a szédületes sikerekkel díszeskedő fiatal drámaírónak. Az elsőt, a *Détour*-t nem fordították magyarra, de eredetiben játszotta a Vigszínházban Després Susanne párisi társulata; utána következett a nálunk ma bemutatott *La rafale* (A forgószél), melyet *Baccarat* névre keresztelt Góth Sándor, a magyar fordító; a harmadik: *Le bercaill* (A jászol), a közel hetekben kerül színre a Nemzeti Színházban, *Ábrányi Emil* fordításában.

A mai bemutató előadás — magát a darabot méltatja tárcánk — ugy külsőségeiben, mint művészi értékében teljesen méltó volt a szenzációs drámához. A színház az utolsó zugig zsufova volt, a zenekarban is egymás hátán ültek az emberek és annyi taps hangzott a felvonások végén, mint három más, siker jegyében lefolyó estén együttvéve. Ugy mondják, hogy holnapra nincs már jegy s valószínűleg nem lesz a harmadik, negyedik estére sem. A Trilby óta nem volt a színpadnak ilyen szenzációs, izgató, idegfeszítő és megrázó darabja, mint ez a fényes technikájú dráma, s ellenállhatatlan vonzó erejének jótékony hatását sokáig érezni fogják a színházi pénztárok.

Nagy ambícióval játszották a darabot. A három főszereplő, akik csaknem mindig a színen vannak, hálás, de épp oly súlyos feladat előtt áll — s állották a próbát becsülettel mind a hárman. *Keszler* ma legzebb sikerét aratta az aradi színpadon. Valóságos belelépte magát szerepébe, lélek volt minden szavában, természetesen egyszerűséggel s igazi drámai stílusban beszélt, szereimes olvadozása és tragikus kitörései a természetesség erejével ragadták meg a nézőt s mindvégig győzte erővel, hanyatlás nélkül, egyenletesen, tűzcsóktól menten. — A második felvonás végén vagy tízszer szólították ki s kapott egy gyönyörű virágkosarat. Első koszoruját, első igazi sikerének emlékét vitte magával *Beregi Sándor*, akinek ma alkalmat nyílott megmutatni, hogy intelligens művész-ember, erő is van benne és szív. Elfogódottságából hamar kibontakozott, fiatalos tüzet mérsékelni tudta és a közönség meleg elismerése jelezte sikerét. *Keszler* az ő erős drámaiságával hozta színre az apát, a parvenü bárót.

A kisebb szerepeket *Marházy, Dellé, Szathmáry, Bácsné* és *Várnay* játszották. A darabot vidéki színpadon szinte szokatlan modern díszszel állították ki. (K—r.)

* A Balaton vihar után. *Urhegyi* Alajosnak, a jeles tájképfestőnek ily című képe költ le tegnap óta a korzó közönségének figyelmét. A kép, mely a Lengyel-féle butorkereskedés kirakataiban van kiállítva, a magyar tengert abban a kettős hangulatban állítja eléénk, amely a nyári viharek utáni üli meg a tájat. Még látszanak az elvonuló sötét felhők, de már kiszűrt a napfény is. A nagy rutinnal megfestett képen ezt a színhatásokat dús, de igen nehéz problémát *Urhegyi* művészi kézzel oldotta meg. A festményt, mint a fejlődő aradi képzőművészet egyik figyelmet érdemlő művét, a nagyközönség figyelmébe ajánljuk.

Katonaság Aradmegyében.

Temesvári bakák Aradon.

Barabás beszámolója elmarad

Megszállott kerületi székhelyek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 23.

Arad város közönsége körében élénken vitatják azt a kérdést, hogy *Barabás Béla* dr. megtarthatja-e a vasárnapra hirdetett beszámolóját, vagy sem? *Megország* számos választókerületében már megtették a beszámolókra vonatkozó bejelentéseket és a közigazgatási hatóságok meghozták már az elutasító döntést, addig Aradon még nem történt meg a bejelentés és így *Sarlot Domokos* főkapitány hivatalosan még nem dönthetett az engedély megadása vagy megtagadása dolgában.

A gyűlés bejelentése.

Az aradi függetlenségi és 48-as párt a beszámoló megtartása tárgyában mindenesetre provokálni fogja a hatóság határozatát. A párt egyik vezető férfia az Aradi Közlöny egyik munkatársa előtt úgy nyilatkozott, hogy a *holnapi nap folyamán megteszik a beszámolóra vonatkozó bejelentést*. A bejelentő kérvényben kéri a főkapitányt, vegye tudomásul, hogy *Barabás Béla* dr., Aradváros volt országgyűlési képviselője, február 25-én, vasárnap délután 11 órakor beszámolót mond. A kérvényt az aradi függetlenségi pártnak husz vagy még több olyan tagja fogja aláírni, akiknek egyénisége garanciát nyújt arra, hogy a beszámoló méltóságteljesen, az alkalomnak megfelelő komolysággal és higadtsággal fog lefolyni. A bejelentők egyuttal szavatolni fognak azért, hogy a közrendet semmiféle incidens nem fogja zavarni és teljesen alaptalanok azok az aggodalmak, amelyeket a hatóság a közrend megóvása szempontjából esetleg táplálna.

Miután a beszámolót rendező függetlenségi pártnak még a holnapi nap folyamán tudnia kell, hogy megengedik-e a beszámoló megtartását, *Sarlot Domokos* főkapitány valószínűleg sürgősen elintézi a bejelentést és tudatja döntését a kérvényben megjelölt személylyel. A párt végrehajtó bizottsága a döntéshez képest fogja a további intézkedéseket megtenni. Ha tudomásul veszik a beszámolónak a Szabadság-téren való megtartását, úgy a bizottság mindent el fog követni, hogy a beszámoló minél impozánsabb lefolyásu legyen. Ha pedig — ami valószínűbb — a főkapitány a belügyminiszter ismeretes rendeletére való hivatkozással, nem engedezi a nyilvános nagygyűlést, a végrehajtó bizottság módot fog keresni arra, hogy a beszámoló valamely formában mégis megtartható legyen.

A karhatalom provokálása.

Az aradi függetlenségi párt harciasabb tagjai azon az állásponton vannak, hogy a beszámoló megtartását minden körülmények között meg kell kísérelni. Szerintünk a párt tagjainak vasárnap délelőtt még a bejelentés elutasítása esetén is nagy számmal össze kell gyűlniök a Szabadság-

téren és provokálni a hatóságok karhatalommal való föllépését. A párt magatartása fölött véglegesen a végrehajtó-bizottság holnapi ülésén döntenek, amelyen, értesülésünk szerint, olyan indítványt is fognak előterjeszteni, amely szerint a párt az elutasítás dacára megtartja a Szabadság-térre hirdetett beszámolót-gyűlést.

Barabás Béla dr. ma egyik munkatársunk előtt úgy nyilatkozott, hogy bár a beszámoló beszéd megtartására nézve első sorban övé volna a döntő szó, ő készséggel aláveti magát a párt által hozott határozatnak.

A betiltó rendelet megérkezett.

Abban a sokat vitatott kérdésben, hogy megkapták-e már Aradváros és Aradmegye törvényhatóságai a belügyminiszteri rendeletet, illetékes helyen szerzett információk alapján a következőket jelenthetjük:

Vásárhelyi Béla, Aradváros és Aradvármegye főispánja, aki 2 hét óta ágyban fekvő beteg, tegnapelőtt szem-lyesen vette kézhez a belügyminiszternek posta útján érkezett bizalmas rendeletét. Ma pedig a főispán *Institóris* Kálmán polgármesterhez és *Dálnoki Nagy* Lajos dr. alispánhoz ugyancsak bizalmas rendeletet intézett, melyben a belügyminiszteri leiratnak másolatban való csatolása mellett meghagyja a törvényhatóságok első tisztviselőinek, hogy a rendeleteket hajtsák végre.

A polgármester nyilatkozata.

Tudósítónk ma felkereste *Institóris* Kálmán polgármestert, aki kijelentette, hogy *Kristóffy* József belügyminiszternek a gyülekezési jog felfüggesztéséről kiadott rendeletét ma kézhez kapta.

— Hogyan szól a rendelet szövege?
— kérdezte a polgármestert tudósítónk.

— Erre nézve nem nyilatkozhatom, mert a rendelet bizalmas jellegű.

— Mindenféle gyülekezésnek betiltását rendelte el a belügyminiszter?

— Nem. De ismételtén ki kell jelentenem, hogy részletek tárgyalásába nem bocsájtkozhatom.

— A függetlenségi párt által beadott népgyűlési engedély megadása iránti kérelem ügyében történt-e már intézkedés?

— A függetlenségi párt eddig semmiféle kérvényt nem juttatott a városhoz, így tehát intézkedésről nem lehet még szó.

Az alispán rendelete.

Dálnoki Nagy Lajos dr. alispán már ma intézkedett a gyülekezési jog ügyében kiadott rendelet végrehajtása tárgyában. Miután a belügyminiszteri rendelet kifejezetten csak az olyan gyűlések betiltására utasít, amelyek a házfölösztatással foglalkozván, alkalmasak az ország igazított hangulatának fokozására, az alispán utasította Aradvármegye összes fősztolgabiráit, hogy a házfölösztatás tényével foglalkozó népgyűléseket ne engedélyezzék. Azonban a gyülekezési jog teljes megszüntetéséről, jegyezte meg *Dálnoki-Nagy* dr. egyik munkatársunk előtt, szó sem lehet. Aradmegye fősztolgabirái kénytelenek ugyan a gyülekezési jogot megszüntetni, de elkobozni nem fogják, mert azon népgyűlések, melyeknek napirendjén izgatásra nem alkalmas tárgyak lesznek, a jövőben is akadálytalanul megtarthatók.

A megszállott választási színhelyek.

Ambár Aradmegye hét választókerülete közül egyikben sem szándékoznak vasárnap népgyűlést tartani, amely az országgyűlés feloszlata ellen tiltakozott volna, a belügyminiszternek egyenesen a temesvári VII-ik hadtestparancsnoksághoz intézett megkeresésére Aradmegye hat választókerületének színhelyét is megrakják katonasággal, csak úgy, amint az a szomszédos megyékben, Csanádban, Temesben és Biharban már megtörtént.

Az aradi 33-ik gyalogezrednek hat felémelt békelétszámu százada a holnap reggel induló vonatokkal a vármegye következő hat választókerületi színhelyére indul: *Pécska, Borosjenő, Világos, Kisjenő, Mária-Radna, Ujszentanna*. A századok teljes tábori felszereléssel és fegyverenként 120 életpötléssel indulnak az aradmegyei községekbe, hogy a népgyűlések tartását vagy megkísérlését mindenáron megakadályozzák.

Idegen katonák Aradon.

Beavatott forrásból szerzett értesülésünk szerint Temesvárott készenlétben tartják az ottani 29-ik gyalogezred egy zászlóalját, hogy szükség esetén még a holnapi nap folyamán Aradra indulhasson és itt megakadályozza *Barabás* Bélának vasárnapra tervezett beszámolóját. A zászlóalj elindulására a temesvári hadtestparancsnokság holnap kapja a belügyminiszternek megkeresését.

A népgyűléseknek karhatalommal való szétoszlata dolgában a közigazgatási hatóságok nem rendelkeznek a csendőrzásparancsnokokkal és őrsőkkel, amennyiben ezek közvetlenül a belügyminisztértől kapják, a szárnyparancsnokság útján, a rendeletet.

A Lloyd titka.

(A férfiestély rejtelmei.)

Arad, február 23

A városi bérház első emeletén néhány nap óta minden este zárt ajtók mögött készülnek a férfiestélyre. A műsort egyelőre borzasztóan titkolják, ami természetesen roppantul izgatja a közvéleményt. Ez különben helyén való dolog, mert tudvalevőleg az egész férfiestély izgatási alapokra van fektetve. Szerencséje lesz *Bing* Vilmosnak, ha izgatásért le nem tartóztatják a mai abszolutisztikus korszakban, mikor minden izgató dolgot egyszerűen betiltanak. Még a kaviárt is.

A férfiestély rejtelmeiről két ur beszélget az utcán. Nevüket nem árulhatjuk el, de megkülönböztetésül jelezzük, hogy az egyik jeggyűrűt visel, a másik tyukszemgyűrűt.

A tyukszemgyűrűs: Hallotta? Az előbb beszéltem *Mittlerrel*. Azt mondta, hogy a *Lloydban* készül valami izé, ahol csak férfiak lesznek jelen. Hallom, hogy valami fekete mise-téle lesz.

A jeggyűrűs: Mese! A férfiestélyről beszél? Nem lesz ott semmi!

A tyukszemgyűrűs: Na csak ne akarjon maga nekem egy medvét felkötözni! Én tudom, hogy a *Basch* Simon kánkánt fog táncolni női ruhában. És még hozzá kicsoda női ruhában! Biz nem lesz rajta, szoknya nem lesz rajta és alsó szoknya sem lesz rajta, és még sok minden nem lesz rajta. De lesz

rajta egy kalap, amit Párisból hozott. Azután fog-nak zenélni is, csupa fiatal ember, dobbal, sippal és hegedűvel.

A jeggyűrűs: Es maga elhitte ezt? Ha így volna, akkor nem volna férfiestély, mert az ilyesmi a nőket is érdekli. Azért lesz férfiestély, mert csupa olyan dolog van műsoron, ami mellett a nők halálra unják magukat. A *Funkelstein* el fogja szavalni az egyszeregyet, a *Ransburg* Sanyi pedig énekel a „Hullámzó árfolyam tetején” című szimfóniát. A *Wiener* Gyula dr. felolvasást tart, aminek az lesz a címe: A foghuzás kéjgázi alapon, ugyis, mint külföldi utazásaim eredménye.

A tyukszemgyűrűs: Es persze a *Sugár* Jenő dr. is felolvas? (Gunyosan). Fiatal barátom, maga nagyon téved. Én mondhatom magának, hogy a *Sugár* doktor nem olvas se fel, se le. Én mondhatom magának, hogy ő nem olvas egyáltalában. Ő elmegy, mert ott lesz *Ráskai* Miksa is, aki női ruhában fog hangot adni és a *Sugár* doktor imádja a nőket még ha Miksa is a nevük. Es ott lesz a *Somló* Armin is.

A jeggyűrűs: Akkor lehet valami a dologban.

A tyukszemgyűrűs: Es tudja, mi lesz még? (Sug valamit a jeggyűrűsnek) Hát ez Én mondhatom magának, hogy amikor mindezt elmeséltem az előbb a *Fényes* Kálmán ügyvéd urnak, a *Fényes* Kálmán ügyvéd ur elpirult és azt mondta, hogy ilyent még ő se pipált. És ezenkívül több nő lesz elbujtatva a kártyaszobákba. Ezeket a rendezőség elágernek tartogatja és mikor már minden ötlet kifogy, mikor a sok borzasztóságban már mindenki kimerül, akkor kijönnek a nők a kártyaszobákból.

A jeggyűrűs: (Jagatoltan). Es? . . . Es mi lesz azután?

A tyukszemgyűrűs: Hát vagyok én egy próféta? Elég az hozzá, hogy nők is lesznek.

A jeggyűrűs: Nők is? Hát mért hívják akkor férfiestélynek azt az estélyt?

A tyukszemgyűrűs: Ez is egy kérdés? Éppen azért hívják férfiestélynek!

Miután a beszélgetés e pillanatában egy rendőr közbelépett és az abszolutizmusra való tekintettel szétoszlatta a két urat, a további beszélgetésről nem adhat felvilágosítást.

— zab.

A visszaküldött kéziratok.

Támadások Tisza ellen.

(Betiltott beszámolók.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 23.

Fontosabb eseményt a mai nap sem hozott a politikába. Az utóbbi napokban sem a pártkörökben, sem a vezérlő-bizottságban nem történt jelentős dolog. A politikai élet központjában pillanatnyira ismét *Tisza* István áll, akit a koalíció részéről egyre-másra érnek a támadások minapi beszédje miatt. Ma *Wlassics* és *Darányi* foglalkoznak a beszéddel s úgy tűnik, mintha még hevesebben támadnák *Tiszát*, — a közelmúltban még fegyverbarátjukat, — mint az abszolutisztikus kormányt. De emellett azt hangoztatják, hogy a nemzet ma egységes, — holott támadásokkal még senki sem tett egységessé pártokat.

Mai hireink a következők:

A visszaküldött királyi levelek.

A képviselőház február 19-iki ülésén tudvalevőleg elhatározta, hogy a királyi biztosi kinevezésre és az országgyűlés feloszlata vonatkozó két királyi kéziratot visszaküldi a királynak. Ma délelőtt egy bizottság, melynek tagjai *Fejérváry* Géza báró miniszterelnök, *Kristóffy* József

belügyminiszter, Andor Gyula képviselőházi elnöki tanácsos, Bartha és Janauschek vezérkari őrnagyok voltak, felnyitotta a királyi kéziratokat tartalmazó két lepecsételt borítékot. Kristóffy ezután átadta a kéziratokat Andornak és fölhevta, hogy a képviselőház legközelebbi ülésének napirendjére tűzzék ki a két királyi kézirat felolvasását.

Tisza és Fejérváry.

Tegnap figyelmeztették Tisza István grófot Fejérvárynak arra a kérdésére, hogy Tisza az adott helyzetben mit csinált volna: elkövetett volna-e egy bűnt, a választások elrendelését, amely rosszabb volna az alkotmányszegésnél is, vagy pedig a bűn elkerülése végett megkockáztatta volna-e az alkotmányszegést és nem írta volna ki a választásokat? Tisza erre így válaszolt:

— Én a magam részéről báró Fejérváry elé joggal állíthattam ezt a dilemmát. Magam azonban ebbe a dilemmába egyáltalán nem kerültem volna és sem a törvényszegésre, sem pedig az ennél is nagyobb bűn elkövetésére nem kellett volna magamat rászánnom, mert már eleve nem követtem volna el azt, ami báró Fejérváryt dilemma elé állította: tudniillik a Ház feloszlását. Rám nézve tehát báró Fejérváry kérdése teljesen tárgytalan, mert én semmi körülmények között, a mostanihoz hasonló helyzetben, nem oszlattattam volna fel az országgyűlést.

Kossuth és Apponyi külföldön.

Egyik budapesti estilap írja, hogy Kossuth Ferenc és Apponyi Albert külföldre készülnek, hogy a nemzeti küldelem igazságos voltáról meggyőzzék a szomszédos országokat. A két vezér tegnap kijelentette, hogy egyelőre még nem mennek a külföldre.

— Itthon is van ránk még égető szükség — mondotta Kossuth Ferenc — hiszen a nemzet tekintete rajtunk csüng!

A külföldi kirándulás azonban el van határozva és azt végre is fogják hajtani.

A vezérekhez már most számtalan levél érkezik külföldről; azt írják nekik, hogy csak jöjjenek: kitörő lelkesedéssel fogják fogadni őket. A külföldi fővárosokban élő magyarok már most megteszik az előkészületeket, hogy méltón fogadhasák Kossuth Lajos követőt.

De nemcsak a külföldön élő magyarok szimpátiája lobogott föl, hanem az idegeneké is. A külföldi vasúttársaságok például hajlandónak nyilatkoztak a vezéreknek és kíséretüknek szabadjegyet rendelkezésükre bocsátani. Ez annál feltűnőbb, mert a magyar államvasutak éppen most vonták meg a képviselőktől a szabadjegyet.

Az esti lap ezen tudósításához később azt jelentik, hogy Kossuth Ferencnél ma hosszabb látogatást tett Apponyi Albert gróf. A két politikus a politikai helyzetéről és a függetlenségi párt jövő feladatairól tanácskozott.

Kossuth Ferenc és Apponyi Albert gróf külföldi utazását egy könyvatos megcáfolta azzal, hogy egyelőre még nincsen tervbe véve. A két ellenzéki vezér közelebbi intencióit mi nem ismerjük, de azt konstatálni kell, hogy az a hír honnan ered. Akkor történt meg, amikor az Andrássy által előterjesztett ajánlatokat a király visszautasította. Kossuth mély elkeseredéssel beszélt erről néhány bizal-

mas párthive előtt s e közben a többek között azt mondta, hogy úgy látszik, *úgy kell cselekednie, mint apja cselekedett*, külföldön kell szövetséges társakat keresni. Később a Royalban ugyanez a társaság, Apponyival kibővítve, együtt vacsorázott s ekkor Apponyi fölvetette azt az ötletet, hogy jó volna egy amerikai dollárkirálytól néhány millió dollárt szerezni a nemzeti ellenállás erősítésére. Természetesen ez csak pillanatnyi ötlet volt, de még korántsem elfogadott terv.

Wlassics a választóihoz.

Ma tette közzé Wlassics Gyula pécsi választóihoz intézett nyílt levelét. Wlassics levelében kijelenti, hogy megválasztásával kettős politikai kötelezettség hárult rá. Az egyik az, hogy a megtámadott alkotmány védelmében küzdjön, a másik, hogy a harcot csak a törvény korlátai között vívja meg. Rossz tanácsadók megakadályozták a béke létrejöttét. A király iránt tartozó tisztelet és királyhűség nagyobb gondoskodást és éberebb figyelmet parancsolt volna, mint aminőt a kormány és hada tanusított.

A levél azután hevesesen támadja Tisza István grófot, aki Wlassics szerint nem gondolkozik az okozatosság törvényeiről s nem látja az okozatok sorában az ugrai levelet, a november 18-ikát és az országgyűlés tavalyi fölloszlását. Bárhogyan keresi is Wlassics a kevésbé rideg kifejezést, másképp nem tudja Tisza legutóbbi beszédét jellemezni: mint úgy, hogy az egyenes vagy közvetett fölhevítés az eskü megszegésére. Égbekiáltó Tiszának az az okoskodása is, hogy a mai kormányrendszer ugyanis benne van a törvényszétekben, felejtse el hát a házfeloszlási jog etikai célját és ne is tartsa be a törvényes határidőt. Végzetes bűnt és végzetes hibát követett el Tisza ezzel a tanácsával és furcsa módszer az, amelylyel Tisza a mai kormányrendszer ellen harcol. Ő — Wlassics — másképp harcol, a törvényesség fegyverével küzd és a győzelem nem maradhat el.

A főváros adói.

A fővárosi tanács tegnapi határozatát, a takarékpénztári könyvek visszavétele dolgában, ma végrehajtották. Ma reggel Dinga Arpád pénztári tisztet egy hivatalosolga kíséretében kiküldték a kir. törvényszékhez; magával vitte az átvételre jogosító főpénztári meghatalmazást a törvényszéknek az értékek kiutalására vonatkozó végzés egy példányával és készpénzben lefizette a 13.131 korona 62 fillért tevő megőrzési díjat, mire a letétpénztár neki a hat takarékpénztári könyvecskekből álló letétet kiszolgáltatta.

Az ily módon visszavett takarékpénztári könyveket, melyek összesen 5.241.132 korona 08 fillért képviselnek, négy pénztártiszt hivatalosolga kíséretében a dél-előtti folyamán elvitte az illető pénztárvezetékhez, ahol az egyes könyvecskékre betett összegeket és az azok után járó kamatokat felvosszik. Ha az idő fizikailag lehetővé teszi, a pénzt még ma beszolgáltadják az állampénztárba, ha pedig — mert az állampénztárnál korábban van zárlat — ez ma már nem volna kivihető, akkor a pénz átadása holnapra marad. Ezzel azután a tanács a királyi biztos rendeletének megfelelt.

Darányi a tapolcaiakhoz.

Darányi Ignác, az alkotmánypárt elnöke, nyílt levelet intézett tapolcai választóihoz, melyben beszámol azon körülményekről, melyek a jelen állapotot előidézték.

A korona tanácsosai nem akarták a békét. Prédikáltak ugyan a békét — mondja a levél — de a béketárgyalásokat a törvényszétek, a provokációk és indiskréciók szakadatlan láncolata követte. Ha Andrássy követelései fel is hagyhatott volna, a béke még sem jött volna létre, mert akadtak volna emberek, akik a békekezióba az utolsó percben is belelőttek volna. Jöhetnek nehéz idők, de a legrosszabbnál is rosszabb volna, ha a nemzet jogai mellett önértétét és méltóságát is meg tudná tagadni.

A teljhatalmu királyi biztosi intézményt törvényeink nem ismerik. Azt azonban el kell ismerni, hogy kevesebb tapintattal, kevesebb bölcsességgel és kevesebb tisztelettel a nemzet képviselője iránt a királyi biztos törvénytelen eljárását nem végezhette volna, mint ahogyan azt végezte. Királyi és kormánybiztosok kiküldése, a pátensek rendszere, a gyülekezési jog, a sajtó- és szólás-szabadság megtámadása, kereskedelmi szerződéseknek szükségrendelettel való életbeléptetése: mind oly momentumok, amelyek mutatják, hogy az abszolutizmus már bekövetkezett. Ezt csak a vakok nem látják és azok, akik nem akarják látni.

Amikor minden magyar embernek össze kell fognia, akkor egy disszonáns hang vegyül bele a közéletbe: Tisza István beszéde, mely indirekte bátorítja a kormányt, hogy törvényes időben ne hívassa össze az országgyűlést. Minden jel odamutat, hogy a kormány meg fogja fogadni ezt a jóakaratu tanácsot, de Darányi nagyobb bizalommal és hódolattal viseltetik a király iránt, semhogy ezt megtörténhetők tartja. Ellenfeleink fegyvert kovácsolnak abból, hogy alkotmány megtámadása vérontás nélkül megtörténhetett. De éppen az a higgadság, melyet a nemzet tanusított, képezi a legfőbb erejét. Nekünk egy alapunk, egy fegyverünk, egy célunk van: a törvény és annak uralma.

Rudnay a tisztviselőkért.

Rudnay Béla, Budapest székesfőváros és Pestmegye királyi biztosa, ma érdekes leiratot intézett Beniczky Lajos pestvármegyei alispánhoz. Rudnay a leiratban kijelenti, hogy tudomására jutott, hogy a megyei tisztviselők nagy része állásáról lemondott és a február 27-ére kitűzött közgyűlés már tárgyalni fogja a lemondási kérvényeket. Ő azonban emberi és hazafiúi érzelmeiktől vezéreltetve azt kívánja, hogy a tisztviselők a rájuk nézve káros következményekkel járó lépéstől visszatartsanak. Mivel ezen kísérletéhez időt akar nyerni, a február hó 27-ikére hirdetett közgyűlést elhalasztja.

A pártkörök tájáról.

A pártkörök jóformán be sem várják a küszöbön álló feloszlásokat, hanem egymásután felszámolnak. A néppárt a szó szoros értelmében megcsinálta a dolgot, mert levétette a tábláját és ezentul Molnár János magánlakása lesz a párt tagjainak találkozó helye. A többi klub fennáll ugyan, de nagyon kevés bennük

az ember. A *szabadlévőpárt* tegnap intézkedett az ezután következő időkre. Az intéző bizottság Budapesten lakó tagjából szűkebb bizottságot alakítottak, melynek az lesz feladata, hogy a most beálló nagy periódusban, minden felmerülő kérdésben, a párt hűveivel fentartsa az érintkezést és elintézzé a pártügyeket.

A politikusok nagy része elutazott a fővárosból. Akik még itt vannak, azok minden délben a Kossuth Lajos-utcában találkoznak. Ma is sokan voltak ott s változatosság kedvéért mindenki egy távirattal a kezében jelent meg, amelyben tudatják, hogy kerületében a gyűlést — betiltották. Es így megy ez minden vonalon. Érdekes azonban, hogy sok helyütt tudomásul veszi a hatóság a bejelentést, de ilyen helyeken katonasággal rakják meg a községeket.

Ma különben a politikusok azzal a hírrel jöttek, hogy legközelebb több 67-es politikust kihallgatásra hívnak Bécsbe. Érdekes, hogy ugyanilyen hírek érkeznek a tőzsdéről is, de semerre sem találnak megerősítésre.

Betiltott beszámoló.

Az egész országban nagy izgalommal néznek a vasárnapi események elé a legtöbb helyen betiltották az ellenzéki beszámoló beszédek megtartását, egynéhány képviselő azonban, így Rákosi Viktor, Bedőházy János és Sebess Dénes kijelentették, hogy a beszámolót mégis megtartják.

Kossuth Ferencet párthívei értesítették, hogy felsőbb utasításra a ceglédi rendőrség létszámát százhusz főre emelték fel és hogy a készenlében levő két század ceglédi huszárságon kívül két század idegen gyalogság minden körülmények között megakadályozza a vasárnapra kitűzött beszámolót. Kossuth ezért elhalasztotta a beszámoló megtartását.

HIREK.

Az automatikus posta.

Arad, február 23

A budapesti postán most olyan készüléket próbálnak ki, amely az ajánlott levelek fölvetését automatikusan végzi. Automatát, melynek egyik oldalába az ajánlott levelet bedobják s másik oldalán a földóvevényt megkapják. Az, hogy bent a szekrényben mi történik, a posta titka. Az önműködő postahivatalról bizonyos, hogy csak masina. Hiszen semmi értelme se volna, ha a postatisztet beléje rejtették, amikor mostani helyén is elvégzi a dolgát. Az új készüléknek tisztán automata voltát az a nyílás is bizonyítja, amelybe a levél feladójának harmincöt fillért kell becsusztatnia. Ezen a nyíláson alapszik az ujkori automatizmus, minden emberi munkának arra való redukálása, hogy az ember valamilyen nyílásba pénzt dobjon.

Az automatizmus terjedésével minden életnyilvánulás abból fog állani, hogy az ember valaminek az egyik nyílásába pénzarabot tesz be s a másik nyíláson megkapja azt, amire szüksége van. Be fog következni az a kor, amelyben a költő nem azt fogja mondani, hogy az élet csak hangulat, hanem azt, hogy az élet csak nyílás. Két oldalú nyílás, az egyik oldal az akaraté, a másik a teljesülésé. Ez a kor az önműködés korszaka lesz. Ma még csak az elején vagyunk, de máris élvezzük az áldásait. Ez áldások közé tartozik az önműködő postahivatal is.

Mindenképen forradalmi jelentőségű a mi társadalmunkban a nyílásos önműködésnek diadala. Hiszen meginog tőle a mi szerényebb viszonyok közt élő polgárságunk társadalmának alapja — a részlet. Életünk a részletfizetésben gyökerezik. Mindent részletfizetésre vásárlunk, szinte semmit sem vehetünk másképen. Jövedelmeink átlag olyan csekélyek, hogy semmire sem telik nagyobb summa. Csak úgy élhetünk meg, ha mostani szükségletünk kielégítéseért eladjuk jövődöbéli boldogságunkat s részletenként szállítjuk is. Semmit sem tudunk megfizetni s ezért mindent kétszeresen fizetünk meg.

De az automata nem vesz tudomást a jövődöről, az automata nem ismeri a naptárt, az automata nem tudja, hogy mi a hónap elseje. Az automata nem köt üzletet részletfizetésre. A nyílás kategorikusan követeli a rögtön való teljes fizetést. A részletűzlet megszűnik és vele megszűnik a részletre való élet is.

— Prielle Kornélia haldoklik. Budapesti tudósítónk sürgönyzi: Prielle Kornélia utolsó perceit éli. Tegnap este óta eszméletlenül fekszik. Szervei lassanként megszűnnek működni. A matróna ágya körül, férjén kívül, állandóan a fogadott leánya és háziorvosa tartózkodnak. Lélezése gyöngé és alig észrevehető. Házi orvosa kijelentette, hogy Priellet csak valami nagy lelki erő segítette hozzá, hogy túlélje nyolevanadik születésnapját. Lehet, hogy csak házasságát akarta megérni, keresztül akarta vinni késő élete egyetlen vágyát és most, hogy túl van minden, végleg elbágyadt és kidőlt. Miután Korcsák dr. háziorvos kijelentette tegnap, hogy a matróna utolsó óráit éli, Rozsnyai sürgönyözött Vámosgyökre, Prielle mostoha lányának, Kovács Lászlónénak, hogy jöjjön rögtön Budapestre, különben nem látja élve az anyját. Kovácsné Budapestre is érkezett s nagy lármával rohant be Prielle lakására, ahol már az előszobában elkezdt kiabálni:

— Megölték a nagyasszonyt. Följelenést fogok tenni!

Erre kijött Rozsnyai és a háziorvos,

akiket Kovácsné újabb szultusokkal illetett, mire Korcsák dr. megtiltotta az izgatott nőnek, hogy átlépje a beteg szoba küszöbét.

— Uj segédpüspök Nagyváradon. Nagyváradról táviratozzák: Ma érkezett ide Bellmonte bécsi nuncius értesítése, hogy a pápa Fetsel Antal apátkanonokot, Szmracsányi Pál püspök előterjesztésére segédpüspökké kinevezte. Szmracsányi, ki jelenleg San-Remóban időzik és onnan intézi az egyházmegye ügyeit, táviratilag üdvözölte az új segédpüspököt.

— Az angol király Németországban. Londonból táviratozzák: A legutóbbi napokban a kontinensről különböző újsághírek érkeztek ide, melyek egészen konkrét tervek Edvard király és Vilmos császár találkozásáról. A *Daily Mail* tagadja, hogy Edvard király látogatása Németországban már elhatározott dolog volna, másfelől azonban, a Rutter-ügynökség azt hallja Berlinből, hogy Vilmos császárt Edvard király előreláthatólag még ez évben meg fogja látogatni. Eredetileg az volt a terve a császárnak, hogy Keresztély király születésnapjára Koppenhágába utazik és utközben fog Edvard királylyal találkozni. A dán király közbejött halála miatt megváltozott ez a terv. A viszony Berlin és London közt nemcsak jó, de valósággal szívélyes. A két uralkodó találkozója biztos, de időpontja még nincs megállapítva.

— Jogakadémiai igazgató és rendőrkapitány. Debrecenből táviratozzák: Ferenczy Gyula jogakadémiai igazgatót és Jánosy Zoltán református lelkészt Végh Gyula volt rendőrkapitány tudvalevőleg 100—100 korona pénzbüntetésre ítélte, mert az általános választói jog érdekében engedély nélkül gyűléseztek. A polgármester ma megváltoztatta az ítéletet és mindkettőt felmentette a pénzbüntetés alól.

— A vaggongyári sztrájk. A sztrájkoló munkások hat tagu bizottsága ma ismét megjelent Zubor Andor helyettes iparhatósági biztos előtt, akinek felhívására hajlandóknak mutatkoztak megbízatásuktól visszalépni, minthogy eddigelé nem tudtak eredményt elérni. A sztrájkolók már valószínűleg a holnapi nap folyamán, új megbízottakat választanak és a megszakadt tárgyalások újból meg fognak indulni. A vaggongyár igazgatósága ragaszkodik ahhoz a kijelentéséhez, hogy a gyárban jelenleg nincsen munka és így a sztrájkolók követeléseit nem teljesítheti. A sztrájkolók naponta felhívásokat intéznek munkában levő társaikhoz, amelyekben felszólítják őket, hogy álljanak a sztrájkolók mellé, ne legyenek „testvérgyilkosok.” A gyár igazgatósága mindazonáltal nem tart a sztrájkolók által hirdetett és állítólag már a napokban bekövetkező általános sztrájkotól. A Munkás-Otthonban tanyázó sztrájkolók tegnap szavazást rendeztek arra, hogy munkába álljanak-e ismét, vagy sem? A szavazás a sztrájk mellett kitartók győzelmével végződött.

— Külön vonatok a megyegyűlésekre. Nagyváradról jelentik: Az aradi üzletvezetőség lojális szolgálattalossággal akarja előmozdítani a biharmegyei megyegyűlések élénkségét. Tegnap értesítette a vármegye alispánját, hogy mivel

Sirolin

Ennek az életről és a testéről, magáról
teli a bölgség, viládság, éjjeli izgatás.

Tüdőbetegségek, reuma, számar- köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Mint ahogy értékes utazásokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapott orvos rendelésre a gyógyszertárban.
— Ára 10 pengővel 4—5 pengő.

megyeiülések alkalmával a vármegye minden részéből sok ember igyekszik Nagyváradra, ezentúl külön vonalokat fog a megyebizottsági tagok rendelkezésére bocsátani a megyegyűlések alkalmával.

— **Ujabb elmozdítás Csanádban.** *Ma-kóról* táviratozzák: *Cserecsy* János főispán *Hász* Sándor nagylaki szolgabíró elmozdította állásától, mert nem hajtotta végre a főispán rendeleteit. Helyette *Botok Elek aradi ügyvédjelöltet* nevezte ki nagylaki szolgabírónak.

— **A magyar becsület.** *Clevelandből* írják: A minap történt West Hamptonban, hogy egy *Tarpay* Endre nevű magyar ember egy borbélyüzletbe ment, ahol egy ismeretlen német nagyhangon becsmérelte a magyarokat. Folyton azt hangoztatta:

— Minden magyar gazember, a magyar nők pedig szabad személyek.

Meghalla ezt *Tarpay*, felelősségre vonta a piszkolódó németet, aki megismételte sértését. Erre *Tarnay* úgy arculvágta a németet, hogy az lefordult székéről. Majd verekedésre került a sor, de ebben is a rövidebbet húzta a német, mert *Tarpay* úgy elverte, hogy a szó legszorosabb értelmében lepedőben vitték a kórházba. *Tarpayt* a rendőrök elfogták és leartóztatták, de azonnal szabadon is bocsátották, mert a borbélyműhelyben volt amerikaiak felsiettek a rendőrségre és eskü alatt bizonyították, hogy a német kezdte a dolgot s a történetekért csak önmagát okolhatja, miért gyalázta a magyart. A rendőrbiztos erre még meg is dicsérte *Tarpayt*, amiért nem engedte nemzetét gyalázní.

— **Elhunyt esperes.** *Szatmári Papp* Sándor borossebesi görög katolikus esperes és bokszei lelkész, a nagyváradi görög katolikus egyházmegye szentszéki ülnöke, február 17 én, hatvankilenc éves korában meghalt. Negyvenhárom évig lelkészkedett, amely időből negyvenkét évet töltött Bokszezen, ahol a nép között nagy rokonszenven állott. Február 19 én temették el nagy részvét megnyilatkozása mellett.

— **A Pesti Hírlapot elkobozták.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Az ujonnan föllállított ügyészi osztály, úgy látszik, teljesen hivatása magaslátán áll. Tegnapelőtt nyolc lapot koboztatott el királysértés és lázítás miatt s ma a *Pesti Hírlap* „A négyszáz év” című vezércikkéből olvasott ki a király személyére sértő tendenciát. Az ügyészség indítványára a soros vizsgálóbíró elrendelte a lap lefoglalását. A vizsgálóbíró végzésének a rendőrség emberei kora hajnalban eleget tettek. Lefoglalták a nyomdában és kiadóhivatalban talált összes lap-példányokat és elkobozták a nyomáshoz szükséges lemezeket is.

— **Leégett gépgyár.** *Uvidékről* táviratozzák: A Dock féle vasöntőde és gépgyár ma reggel 5 órakor teljesen leégett. A tüzoltóság nem volt képes a gyárat megmenteni s csak a környéket lokalizálta. A gyár most már harmadszor égett le. A kár, bár biztosítás által egy része megtérül, igen nagy. A tűz elpusztította az értékes szerszámokat és az üzleti könyvek is bennégték.

— **Letartóztatás az aradi állomáson.** Az aradi pályaudvaron ma érdekes letartóztatás történt. *Tripon* Dénes Béline községbeli földműves a vasuti pénztárnál egy hamis öt koronással jegyet akart váltani Csabára, de a pénztáros kisasszony felismerte az ötomba hamisít

tást és felszólította a pénztárnál tartózkodó *Horváth* Gyula detektívet, hogy tartóztassa le *Tripon* Dénest. *Horváth* detektív *Tripon* a rendőrségre vitte, ahol megmotozták és 280 korona jó ezüst pénzt találtak nála, *Tripon* tagadta, hogy tudatosan akarta felváltani a hamis öt koronást, amelyhez állítólag *Lugoson* jutott. A rendőrség széleskörű nyomozást indított ez ügyben, mert nem lehetetlen, hogy *Tripon* összeköttetésben áll a közeli vidékeken garázdálkodó pénzhamisító bandával.

— **Egy angol hercegnő szerelmi regénye.** A mikor *XIII. Alfonz* spanyol király a múlt esztendőben első ízben járt Londonban, mindenki azt hitte, hogy a spanyol király *Viktória* *Patricia* hercegnőnek, a *Connaughti* herceg legifjabb leányának kezét akarja megkérni. Ez azonban nem történt meg, állítólag azért, mert a koronás kérés — kosarat kapott. Kevéssel a spanyol király látogatása után a *Connaughti* herceg feleségével és leányával Dél-Afrikába utazott, ahol csaknem fél esztendőig maradt. A londoni társaság körében már akkor azt rebesgették, hogy a *Connaughti* herceg azért vitte el leányát idegen országba, hogy ott elfeledje szíve választottját, akinek kedvéért a spanyol királyt elutasította. A napokban a hercegi pár *Patricia* hercegnővel visszatér Londonba. Hír szerint a tizenkilenc éves hercegnő szerelmét a hosszú utazás nem csökkentette. A hercegnő szülei már nem is ellenzik többé a házasságot, s így valószínű, hogy *Patricia* hercegnő nem sokára menyasszonya lesz annak a férfinak, akinek emlékét a hosszú utazás sem tudta eltörölni. Ez a férfi *Anglesey* márkí. *Anglesey* márkí 1885-ben született s így még nem nagykorú, de kevés idő múlva Anglia leggazdagabb peerje lesz. A márkí címet nemrég elhunyt unokatestvére után örökölte, akinek különös viselkedése éveken ezelőtt nagy föltűnést keltett. Ez az *Anglesey* márkí kóbor színész csapattal járta be Angliát s esztelenül pazarolta vagyonát, míg mértéktelen életmódja következtében fiatalon meghalt.

— **A képviselők vasuti jegye.** Az államvasutak igazgatósága a képviselőktől megvonta a kedvezményes áru vasuti jegyek használatát. A képviselőház háznagyi hivatala a *Politikai Értesítő* útján figyelmezteti a képviselőket, hogy bérlet-jegyeik és féláru-jegy váltására jogosító igazolványaik március hónap 5-ikéig érvényesek; március 5-ike után a vasuti bérlet-jegyeket és igazolványokat el kell küldeni az államvasutak igazgatóságának, mely a bérlet-jegyek és igazolványok árából a március 6-ikától december 31-ikéig esedékes részt a képviselők címére vissza fogja küldeni.

— **Póttartalékosok katasztrófája.** *Szerajevó* ból jelentik: A katonaság körében nagy izgalmat okozott az a katasztrófa, amely most negyvenöt magyar póttartalékosot döntött betegágyba. Nehány nap előtt a 68 gyalogezred egy zászlóalj *Kiesling* Károly ezredes vezetésével kivonult a fagyos hóval borított szerajevói hegyekre gyakorlatozni. Lefelé jövet nem vették észre, hogy egy hegyszakadást színiültig megtöltött hó. Beslegázolt a legénység és egyszerre eltűnt a hótergelen. Csak órák múlva kerültek elő, teljesen összefagyva. Negyvenöt, családostól póttartalékos tudógyulladást kapott emiatt és most a tábori kórházban fekszik. Beteg lett maga az ezredes is, aki talán hónapokig nem hagyhatja

el az ágyat. Egy jászberényi póttartalékos sirva panaszkolta:

— Azt gondoltuk, hogy a föld süllyed alattunk, amikor éreztük, hogy lesüppedünk. Az ezredes ur lovon volt és még így is csak a feje látszott ki a nagy hóból. Most tessék elképzelni, hogy a szegény legénység mennyire süppedhetett be a hóba.

A fűhábozó katasztrófa miatt különben megtették a megtorló intézkedéseket, *Albery* Jenő, a XV. hadtest parancsnoka, Bosznia kormányzója, rendkívül haragszik az ilyenek miatt. O ugyanis, amilyen kevéssé jó magyar ember, épp oly lelkiismeretes és humánus katoná.

— **Pórujjárt aszfaltbetyárok.** A berlini büntetőbíróság egy aszfaltbetyár-kompania felett ült törvényt. A jeles társaság tagjai berlini műegyetemi hallgatók, élükön egy bécsi fiatalemberrel, akit tehetős szülei a német fővárosba küldtek tanulni. Egy átdorbézolt éjszaka után a gavallér ifjak az utcán megröhantak egy házaspárt és a bécsi technikust meg akarta ölelni az asszonyt. A férj félrelökte a fiatal embert, erre valamennyien nekiestek, botokkal ütötték, szidták, sőt az asszonyt is bántalmazták. A bécsi diák törét is kibuzta sétapálcájából. Most aztán elvették méltó büntetésüket. A bécsi aszfaltbetyárt *isz havi fogházra*, jeles társait hat hónaptól egy évig terjedő fogházra ítelték minden enyhítő körülmény mellőzésével. A bécsi technikust menten el is zárták, mert szülei Bécsben laknak s így valószínű, hogy megszöknék. Erre, mivelé, a derék kompania bizonyára néhány korona pénzbirossal lakolt volna — közcsendháborításért...

— **A lippai gyógyszerár.** *Szokolay* Sándor gyógyszerész annak helyreigazítására kért föl bennünket, hogy a lippai gyógyszerárát nem vette meg, csupán bérbe vette, miután egyidejűleg felajánlotta az iránt, hogy Lippán második gyógyszerárát nyithasson, s a község képviselőtestülete a kérvényét paroláon terjesztette föl a belügyminiszterhez.

— **Százhusz gyűrű.** Ily című tegnapi híreinkre vonatkozólag tudomásunkra jutott, hogy az abban említett ékszerész nem *Geller* Izidor, hanem *Giller* Róbert, aki a szobanforgó gyűrűket teljesen jóhiszeműleg vásárolta meg.

— **Rosz izü gyógyszer** gyermekek nem vesznek be. Ha az orvos creosot preparatumot rendel, a gyermekkel mindig baj van, mert nagyon is kellemetlen izü. Ha ellenben az orvos „*Sirelin Roche*” t rendel, a gyermekek szívesen veszik, mert jó kellemes íze van. „*Sirelin Roche*” a legjobb bükkfakátrány preparatum, mely nem izgat és méregtelen. A gyógyszerárakban kapható.

— Szép fogakat csakis a *Dentolin* fogereje használata biztosít. Vojtek és Weisznál. 113

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 23.

Legutóbbi jelentésünkben helyesen jegyeztük meg, hogy nem szabad még a meleg napok állandóságában bizni, és tényleg ma hidegre fordult, havazott is, a tavaszi munkálatok késedelmet szenvednek. Különbön még van idő a vetésre.

A gabona üzlet változatlan, a forgalom a lehető legcsekélyebb és egyelőre, mint látszik, javulásra kevés a kilátás, ha csak később az idő nem fog mostoha lenni.

Elkelt a mai hetiplacon:

950—1000 mm. buza 16.00—16.20.

140—160 mm. tengeri 14.00—14.40.

Névl. jegyzés rozs 12.80—13.00.

árpa 14.00—14.20.

zab 13.80—14.00.

Nagyraktár Megnyit **Andrássy-tér 16.** **SZABÓ ALBERT**
 üveg, porcellán és konyhabelek rendezési cikkeiben. (volt Gebhart-ház.) Városi és megyei telefon 239.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 23

Kínálat és vételkedv jó. Elkelt 30,000 métermázsza buza változatlan áron.

Az árak 100 kilónként számítva:

Buza 1906. áprilisa	16.84—16.88
Rozs 1906. áprilisa	13.68—13.70
Zab 1906. áprilisa	15.30—15.32
Tengeri 1906. májusra	13.86—13.88
Uj őszi buza 1906-ra	16.76—16.78

Zárul 5 órákor:

Buza 1906. áprilisa	16.82—16.84
Rozs 1906. áprilisa	13.70—13.72
Zab 1906. áprilisa	15.26—15.28
Tengeri 1906. májusra	13.84—13.86
Uj őszi buza 1906-ra	16.74—16.76

Irányzat csöndes.

Zárul 6 órákor:

Centrál hitelrészvény	675.75
Magyar hitelrészvény	789.25
Lezártbank részvény	526.50
Rima-Murányi vasúti részvény	540.75
Centrál-magyar államvasúti részvény	672.75
Közzel vasút	597.—
Városi villamos vasút részvény	326.50
Erzsébet szanatórium sorsjegy pénzben	10.50
Erzsébet szanatórium sorsjegy árúban	12.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Február 23. —

Magyar előrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban 128—130 fillérig; Öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 134—136 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 133—134 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 135—137 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogramm felüli súlyban 134—135 fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban 133—134 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 132—133 fillérig.

Sertéslelészám: Február 19. napján volt készlet 37,270 darab, február 20. napján főlhajtatott 1123 darab, február 20. napján elszállított 700 darab, február 21. napján maradt készlet 37,693 darab.

A hírtől sertéslelészám irányszata: Csöndes.

CSARNOK.

Sherlock Holmes újabb kalandjai.

II. A sárga arc,
vagy a norbury-i rejtély.

Irtá: Conan A. Doyle.

Angolból fordította: Róth László. [7]

(Folytatás.)

Sötét éj volt és midőn a széles országútról egy keskeny ösvényre tértünk, melyet mindkét oldalán buja és sűrű sövény szegélyezett, esni kezdett. Grant Munro türelmetlenül rohant előre s mi erőnkhez képest követtük.

— Ott van az én házam, mormogta a fák közötti kicsillanó fényre mutatva és itt van a mezei lak, melybe rögtön belépek.

Beszéde alatt befordultunk az ösvényre és az épület előttünk állott. Egy, az előtérbe hatoló sárga fényzav jelezte, hogy az ajtó nincs egészen betéve s a felső emeleten egy ablak fényesen ki volt világítva. S a mint így szemlélődtünk, láttuk, hogy a függöny mögött sötét árny mozog.

— Ott van az a terem, kiáltá Grant Munro, láthatja ön, hogy van itt valaki. Most utánam és nemsokára mindent megtudunk.

Közeledtünk az ajtóhoz, de hirtelen egy nő tünt elő az árnyékból és a lámpa aranyos sugarában megállott. A fénytől elfordított arcát nem láthattam a sötétben, de kezeit kérésleg terjeszté felénk.

— Az Istenért Jack, ne tedd ezt, kiáltotta. Sejtettem, hogy eljössz ma este! Gondold meg jobban a dolgot, édesem! Bizzál bennem ismét és soha sem fogod megbánni.

— Elég sokáig bizztam benned Effie, kiál-

totta szigorúan Grant. Hagyj utamra. Barátaim s én véget velünk a doognak egyszer s mindenkorra.

Féltreolta nejét s mi gyorsan követtük. Midőn kinyitotta az ajtót, egy öreges asszony futott ki és újat akarta állni, de Grant Munro félrelépte s egy perc múlva mindnyájan a lépcsőn voltunk. Grant M. az emelet végén levő kivilágított szobába rohant és mi nyomon követtük. Szépen butorozott szoba volt; két gyertya égott az asztalon és kettő a kandalló párkányán. A srookban, a fal felé fordulva, kipárnázott széken egy kis leányka ült. Midőn beléptünk, láttuk, hogy vörös ruhát és hosszú fehér keztyűket viselt. Ekkor hirtelen felénk fordult és én a csodálat és borzadály kiáltását hallattam. Arca a legkülönösebb olomszínű volt, teljesen kifejezéstelen vonásokkal. Egy pillanat múlva a titok fel volt fedezve. Holmes nevetve nyult a gyermek füleihez, arcáról egy álarcot fejtett le s egy fehér fogu szénfekete néger leányka állott előttünk, kinek arca örömtől ragyogott, midőn zavarunkat látta. Vidám nevetésben törttem ki láttára, de Grant Munro me-reven állott és kezeivel torkához kapott.

— Istenem, kiáltott fel, mit jelentsen ez?

— Elmondom neked, mondta neje, büszke, határozott arccal lépve a szobába. Akaratom ellenére beszédre kényszerítettél s ebbe most már mindkettőnknek be kell nyugodni. Férjem Atlantában meghalt, gyermekem azonban életben maradt.

— Gyermeked? ...

— Egy nagy ezüst medaillont vont elő kebléből:

— Ezt még sohse láttad nyitva.

— Azt hittem, nem lehet kinyitni.

Megnyomott egy rugót s a medaillon kinyílt. Szép és eszes férfi arcképe volt benne, de a ki afrikai származásának tagadhatatlan jelét hordta magán.

— Ezen férfi John Hebron Atlantából, kinnél nemesebb jellem sohse volt a világon. Minden rokonommal szakítottam, csak hogy hozzá mehessek nőül, de a míg élt, soha egy pillanatig sem bántam meg elhatározásomat. Fájdalom, egyetlen gyermekünk inkább hozzá hasonlított, mint hozzám. Ez ilyen esetekben gyakran megtörténik és kis Lucym sokkal feketébb, mint atyja volt. De fekete vagy fehér, ő az én édes kis leányom és anyjának kedvence. A kis teremtés e szavak alatt odafutott hozzá és arcát ruhái közé rejtette.

— Midőn Amerikában hagytam őt, folytatta anyja, ez csak azért történt, mivel nem volt teljesen egészséges és félttem, hogy a változás megárhathat neki. Egy hűségese skót nőre bízam, ki már egyszer szolgálatunkban állott. Soha egy pillanatig se gondoltam arra, hogy gyermekemet megtagadjam. De midőn a sors utamba vetett, Jack és megszerettelek, félttem gyermekemről beszélni. Isten bocsássa meg vétkeimet, félttem, hogy elveszithetnélek és nem volt bátorságom ezt neked megvallani.

Választanom kellett kettőtök között s én gyöngeségemben elfordultam kicsiny gyermekemtől. Három évig eltökéltem előtéd létezését, de a dajkától folyton kaptam hírt és tudtam, hogy minden jól van. Végül mégis legyőzhetetlen vágyakozás fogott el gyermekem után. Csak még egyszer szerettem volna látni, küzdöttem e vágy ellen, de hiába. Bár ismerem a veszélyt, mégis elhatároztam, hogy ide hozatom a gyermeket, habár csak néhány hétre is. 100 font sterlinget küldöttem a dajkának és utasításokat adtam neki a lak felől, hogy minden gyanu nélkül szomszédunk lehetett. Annyira mentem az elővigyázatosságomban, hogy meghagytam neki, miszerint napközben tartsa otthon a gyermeket, és, hogy kis arcát és kezét fedje be, úgy, hogy ha meglátná is valaki az ablaknál, ne terjeszthesse el a hírt, hogy szomszédunkban egy néger gyermek lakik. Sokkal bölcsebben cselekedtem volna, ha kevésbbé óvatos vagyok, de félőrlt voltam a félelemtől, hogy megtalálnád tudni az igazat. Te mondtad először, hogy a házikóba beköltöz-

tek. Várnom kellett volna reggelig, de az izgatottságtól nem tudtam aludni, és végül kisonnam, tudva, hogy mily nehéz téged felébreszteni. De te észrevettél, s ezzel megkezdődtek a gondjaim. Másnap titkom egészen a te kegyelmedre volt bízva, de te nemeslelkűen nem használtad fel előnyödet. Három nap múlva pedig a dajka és a gyermek a hátsó ajtón menekültek el, mikor te elől berontottál. És most, ma éjjel végül mindent tudsz és kérdlek, mi fog velünk, gyermekemmel és velem történni.

Átölelte gyermekét s úgy várta a választ. Mintegy két perc mult el, amíg Grant Munro megtörte a esendet, és válasza olyan volt, amelyet én reméltem. Felemelte a kis gyermeket, megcsókolta és karján tartva, a másikat feleségének nyújtá és az ajtó felé fordult.

— Erről még otthon kényelmesen beszélhetünk, mondta. Nem vagyok valami jó ember Effie, de mégis jobb, mint amilyennek hittél.

Holmes és én követtük őket és midőn kiértünk az utra, barátom megfogta karomat és így szólt:

— Azt hiszem, Londonban nagyobb hasznunkat vehetik, mint itt Norburyban.

Nem is szólt többet az esetről, míg késő éjjel égő gyertyával kezében hálószobájába nem tért.

— Watson, monda, ha valaha úgy tünne fel előtted, hogy erőm lenkadozik, vagy hogy kevesebb gondot fordítok valamely esetre, mint a mennyit megkíván, sugd halkán fülembe e szót: „Norbury” s végtelen hálára leszek kötelezve irántad.

(Vége.)

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Kintzig-Kopár Ferenc.

NAPIREND.

Február 24. Szombat. Róm. kath. naptár: Mátyás. — Protestáns naptár: Mátyás. — Izraelita naptár: Sabbat, Misp. — Görög-keleti naptár (február 11.): Balázs. — A nap két 6 óra 53 perckor, nyugszik 5 óra 34 perckor.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Változó, fagymentes körüli hőmérséklet, sok helyütt csapadék.

Február 24. Az aradi tanítók köre tanügyi szakosztályának ülése délután 4 1/2 órákor. — Iskolaszéki ülése délután 4 órákor.

Február 25. Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 11 órákor. — A pankotai népbank részvénytársaság közgyűlése délelőtt 11 órákor. — A Victoria takaréks és hitelintézet mint részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órákor. — Az aradi önkéntes tűzoltókar közgyűlése délelőtt 10 órákor (Tűzoltóaktanya). — Az országos vöröskereszt-egyesület aradi fiókjának közgyűlése délelőtt 11 órákor (Városház).

Február 28. Az aradi kerékpár klub közgyűlése este 8 1/2 órákor (Pözl-kávéház).

Március 1. Az aradi korcsolyázó-egylet rendkívüli közgyűlése este 8 órákor (Millennium külön terem.)

Március 4. Az aradi polgári jétékony nőegylet theaestélye délután 5 órákor.

Március 4-6. Az aradi szent egylet alapítási ünnepele.

Március 8. Körorvosválasztás Csermón.

Március 9. Orvosválasztás Szemlakon.

Nemzeti Színház.

Bérlet 140. sz.

Páros.

Szombaton, 1906. évi február hó 24 én.

Baccarat.

Színmű 3 felvonásban. Irtá: Henri Bernstein. Fordította: Góth Sándor.

S Z E M É L Y N K:

Lebourg báró Kesztyer Ede.	Bragolin	Várnai Jenő.
De Chacerozy Beregi S.	Heléne	Kápolnai J.
Amélie	Delli Lajos.	Lebourg-né
Brial herceg Szathmári A.	Doullence	Bácsné.
De Brechebel Mariházi M.	De Thisieuxné	Rákossy Giz.

Kezdete este 7 és fél órákor.

Angol női
costüm kelmék

csak a kizárólagos
posztógyári raktárban
kaphatók.

Leichner és Fleischer
Arad, Szabadság-tér 17.
Telefon szám 475.

A Műveltség Könyvtárának

második kötete

Megjelent!

AZ EMBER

Testi és lelki
élete,
egyéni és faji
sajátságai.

470 szöveg-
képpel és
39 műmel-
léklettel.

470 szöveg-
képpel és
39 műmel-
léklettel.

AZ EMBER című mű tartalma:

- Bevezető. Irta: Lenhossék Mihály.
Az ember származása és helye a természetben.
Irta: Gorka Sándor.
Az emberi test szerkezete és működése.
Irta: Pekár Mihály.
A szellemi munka természete. Irta: Ranschburg Pál.
Az ember faji sajátosságai. . . Irta: Semayer Vilibald.
Betegség és egészség. Védekezés a betegségek ellen.
Hogyan éljünk. Irta: Dalmady Zoltán.
A lelki életről. Irta: Alexander Bernát.
A lelki élet abnormitásai. . . Irta: Ranschburg Pál.

Ara diszkötésben 24 korona.

Megrendelhető minden könyv-
kereskedésben.

A Műveltség Könyvtárának
további kötetei félévi időkö-
zökben jelennek meg.

A Műveltség Könyvtárának részletes prospektusát kívánatra szí-
vesen küldi az „Athenaeum” irodalmi és nyomdai részveny-
társulat könyvkiadó osztálya Budapest, VII., Kerepesi-ut 54.

Mindenkinek

— aki lapunk előfizetője — ingyen és bérmentve megküldjük, míg a készlet tart, ha azt levelező-lapon kéri, diszes 54×76 cm. nagyságu

fali

lapnaptárunkat,

amely hivataloknak és irodáknak nélkülözhetetlen.

Aradi Közlöny kiadóhivatala.

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiu tanulónak

felvétetik.

Bövebbet a kiadóhivatalban.

3295—1906. ez.

Hirdetmény.

Az 1906. évi január hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri biztos által beterjesztett összeírású jegyzék 6 darab ívét az ált.ami jövedékről szóló 1899. évi XXV. t. cz. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1905. évi február hó 22-dik napjától számítandó 8 napra közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek, névszerint dr. Marschall Lajos, ifj. Fitus Józsefné, Lella József, magyar államvasutak altisztje köre, Danovai Fülöp és Hetzer Józsefné, akik italmérésre engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve az érdekelteken kívüli a kereskedelmi testület és ipartestület is nyújthatnak be a városfogyasztási adófelügyelőségénél észrevételeket.

Arad, 1906. évi február hó 17.
A városi tanács.

10522—1906.

FELHIVÁS

A gazdasági munkás és cseléd segélypénztárról szóló 1906. évi XVI. t. c. 8. §-ának végrehajtása tárgyában kelt m. kir. földmívelésügyi miniszteri 11000—1904 számú rendelet 18. 28. illetve 32. §-ai alapján felhívjuk a gazdasági munkást vagy cselédet tartó gazdálkodókat, hogy a minden egyes gazdasági cseléd után évenként előre fizetendő 120 filléres hozzájárulási díjat az adóügyi osztály utaványa alapján a városi adópénztárnál haladéktalanul annál inkább befizessék, mert a 22169—VI 3 1904 számú rendelet 3. pontja értelmében a segélypénztár csak akkor köteles a cselédek részére az 1900. XVI. és 1902. XIV. t. c.-ben baleset esetére biztosított segélyeket kiszolgáltatni, illetve a munkaadónak e címen felszámítható költségeit megtéríteni, ha az a cseléd kit a baleset ért, az összeírású lajstromba szabályszerűen felvétetett és utána a hozzájárulási díj az esedékeséigkor, vagy utóbb ugyan, de ez esetben mindenesetre a baleset megtörténte előtt legalább 30 nappal tényleg befizetve lett.

Felhívjuk továbbá az illetőket, hogy az összeírás bejezte után szolgálatba fogadott új cselédek, vagy elbocsátott cseléd helyébe fordított cselédek a szolgálatba lépés napjától számított 15 nap alatt a cselédkönyv bemutatása mellett az adó ügyosztálynál annál inkább bejelentse, mert baleset esetén csak olyan cselédnek után tarthat igényt a munkaadó a 8. §-ban biztosított segélyre, akik szabályszerűen bejelentetve a vonatkozó lajstromban előfordulnak.

Arad, 1906. évi január hó 22.
A városi tanács.

18071—1905. kb.

Hirdetmény.

Az ásvány olajak szállítása és tartásáról 2970—1870. sz. belügyminiszteri körrendelet módosításáról szóló és alább közölt 112775—III-o. 1905. szám a kibocsátott belügyminiszteri körrendeletet ezennel közzhírré teszem azzal, hogy az ezen módosított körrendelet 1906. évi márczius hó 1-től, tehát az életbe léptetés napjától kötelező.

Arad, 1905. évi november hó 27-én.

Sarlot Domokos, s. k.
főkapitány.

Másolat 112771—III o. 1905. B. M. számú körrendelet az ásvány olajak szállítása és tartásáról szóló 2970—870. sz. B. M. körrendelet módosítása. 1. §. A 21 Célzius alatti hőmérsékletnél az Abel-féle készülékben meggyuladó ásványolaj (tűzveszélyes petróleum), továbbá mindennemű petróleum, aether, benzol, ligroin, kénather, benzol, szénkéreg, valamint esetleg később, külön rendelettel, ide sorolandó robbanó folyadék, a tűzveszélyes petróleumra vonatkozólag 1 (egy) kilogrammra, felsorolt többi folyadékot illetőleg $\frac{1}{2}$ (fé) kilogrammra nagyobb mennyiségben, csak a belügyminiszternek a kereskedelmi miniszterrel egyetértéssel a belügyminiszterium kiküldöttjének előkeltével, a kereskedelmi miniszterium a kir. József múzeum, a m. kir. technológiai iparmúzeum, a budapesti kir. iparfelügyelő és az az az tűzoltó szövetség egy-egy kiküldöttjéből álló bizottság által eszközölt előzetes hatósági és szakértői vizsgálat alapján engedélyezett robbanást meggátoló szerkezettel ellátott és hornyossal illesztett szegecselt vagy hegesztett vas vagy fémedényekben raktározható és tartható az elárulás számára. 2. §. Ugyanily edényekben tartandó üzlethelyiségekben a 21 Co. nál nagyobb hőmérsékletnél az Abel féle készülékben meggyuladó ásványolaj (finomított petróleum) is. 3. §. Az 1. és 2. §-ban felsorolt anyagokból a) üzlethelyiségben finomított petróleumból 300 kgr., tűzveszélyes petróleumból 200 kgr., benzinnél 100 kgr., ligroinnál 50 kgr., benzolból 50 kgr., petróleum aetherből 25 kgr., kénatherből 10 kgr. és szénkéregből 10 kgr. b) üzlethelyiségekhez vagy ipartelephez tartozó (kezi) raktárhelyiségben: finomított petróleumból 800 kgr., tűzveszélyes petróleumból 600 kgr., benzinnél 800 kgr., ligroinnál 300 kgr., benzolból 800 kgr., petróleumaetherből 150 kgr., aetherből 60 kgr. és szénkéregből 60 kgr. mennyiségnél több nem tartható. 4. §. A helyi rendőrség különös szakértelemmel bíró kereskedőknek vagy iparosoknak (pl. drogueristáknak) megengedheti, hogy kezi raktárakban a 3. §. b) pontjában megszabott mennyiségek felül többet tarthassanak. 5. §. Az 1. és 2. §-ban felsorolt anyagokból a 3. illetve 4. §-ban megszabottnál nagyobb mennyiségben tartása a) épületben csak akkor engedhető meg, ha az lakásul nem használtatik és más lakott tűzbiztos épülettől legalább 20 méter, könnyen gyuladó épülettől legalább 50 méter távolságban fekszik, és az ily épületek is kizárólag ezen célra szolgáló oly világos és jól szellőztött raktárhelyiségben, melynek padló, oldalfal, valamint mennyezete meg nem gyulladó anyagokból épült és legalább 10 cm magas ajtóközszöbökkel, ugyancsak kívülről zárható vasajtókkal és vas ablaktáblákkal van ellátva, b) szabadban vagy meg nem gyuladó anyagokból épült fészerekben, csak minden lakott épülettől legalább 20 méter távolságban felállított tartányokban engedhető meg. 6. §. Az 5. §. b) alatti esetében a tartányok egymástól legalább 60 cm. távolságban emelt pillérekre vagy vasgerendákra úgy helyezendők el, hogy a tartányok feleke alatt a szegecsorok mentén legalább 50 cm. magas, hozzáférhető ür. maradjon. A pillérek és vasgerendák úgy helyezendők el, hogy a szegecsorok szabadon maradjon. A föld színe fölött elhelyezett tartányok alatt, a tartány alapterületét körös körül legalább 10 cm. rel meghaladó terület folyadékot át nem eresztő burko. atal látandó el és oly méretű fallal vagy földánczczal övezendő, hogy légtámadása esetén a tartány egész tartalma, az övbe foglalt ürbe elférjen. A föld színe alatt elhelyezett tartányok üregének szintén folyadékot át nem eresztő anyagból készültnek és oly méretűnek kell lenni, hogy a szabadon maradt ürbe a tartányok egész tartalma beférjen. 7. §. Minden raktárhelyiségben és minden tartány mellett kellő mennyiségű homok tartandó készletben. 8. §. A robbanást meggátoló szerkezettel ellátott edények (tartályok) tartására kötelezettek tartoznak azok használhatóságáról és jókarban lévőről időnkint, esetleg szakközvegek útján meggyőződést szerezni, mert ha az edények (tartályok) rossz karban léte vagy használhatatlansága miatt robbanás történne az ez által előidezett károkért vagy szerencsétlenségekért az azok tartására kötelezettek nemcsak anyagilag, hanem büntető jogilag is felelősek. 9. §. Az elsőfoku rendőrségek kötelesek helyszíni szemle útján időnkint meggyőződést szerezni, hogy az 1. és 2. §-ban felsorolt anyagok árusításával, raktározásával és tartásával foglalkozók a jelen rendeletben előírt kötelezettségeknek eleget tettek-e? 10. §. A ki az 1. és 2. §-ban felsorolt robbanó vagy könnyen meggyuló anyagok árusítására, raktározására és tartására vonatkozó jelen rendeletben foglalt szabályokat megszegi, a mennyiben eselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, az 1879. XL. t. cz. 109. §-a alapján 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. 11. §. Jelen rendelet 1906. év márczius hó 1-én lép életbe és mindazok, kik az 1. és 2. §-ban felsorolt anyagok árusításával (forgalomba hozatalával, raktározásával és tartásával) foglalkoznak, tartoznak a jelen rendelet határozománya értelmében a fentjelzett időpontig, robbanást meggátoló szerkezettel ellátott és hornyossal illesztett szegecselt vagy hegesztett edények beszerzéséről gondoskodni.

Budapest, 1905. évi november hó 10-én.

Kristóffy.

112—1906. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi szin és bérház épület déli oldalán az első emeleten lévő, jelenleg Vajda Benő által bérelt 2. számú 8 utczai, 1 elő és 1 cselédszobából és megfelelő mellék-helyiségekből álló lakásnak 1906. évi márcziu 1-től számítandó 3 évre való bérbeadása iránt 1906. évi február hó 26 án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 1000 korona évi bér és 51 korona 12 fillér évi víz-nyasztási díj.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Főügynök: HANS HOTTENROTH, HAMBURG.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.

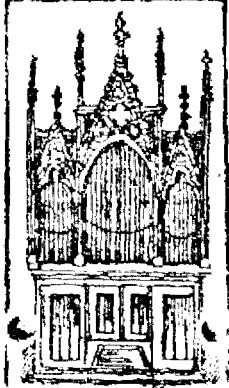
LIQUEUR
BENEDICTINE
DE
L'ANCIENNE ABBAYE
DE FÉCAMP
Mindenütt kapható!
Aradon kapható: Éles Ármín csemegekereskedésében.
Főügynök: HANS HOTTENROTH, HAMBURG.

WEGENSTEIN C. L.
ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI
ORGONA-ÉPÍTŐ MINTÉZET (villamos üzemre berend.)
TEMESVÁROTT.

Szállt kitűnő, legújabb rendszer szerint készített
pneumatikus orgonákat
bármily nagyságban a legolcsóbb árak mellett.

Javítások, átalakítások és hangolások átvételnek, olcsón és kitűnő szakértelemmel eszközöltetnek.
Bővebbi felvilágosítással és költségvetéssel szívesen szolgálok.

Az 1896. évi kiállításon a nagy millentumi éremmel kitüntetve.

1383—1906. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közbírá teszi, hogy Dr. Kertész Miksa ügyvéd aradi lakos mint vb. Szelle József csődtömeggondnokának a jelzálogos hitelezők ellenében végrehajtási árverés joghatályával bíró önkéntes árverési ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, Arad Pertyáya külvárosban fekvő, az aradi 2260. számú tjkvben A. + 1. sorsz. 2778. hrsz. alatt felvett Illés-utca 45. számú ház, udvar és kertre az árverést 3060 koronában ezennel megállapított kikiáltási árrban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1906. évi április hó 20. napján délutáni 3 órakor az aradi igazságügyi pelota földszint jobbra levő 48. sz. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 306 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3833. szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Aradon, 1906. évi február hó 9 én.

Aksay, 12. tiszti ház.

székesvárosi gazdasági igazgatóság

T. cz.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a landecki (Tirol)
electrochemische Werke r. t. calcium-carbid gyártmányainak délmagyarországi főraktárát átvettem.

Carbidgyártmányunk pormentes, egyenletes szemnagyságu, a gázt lassan fejlesztő. 15° Celsiusnál és 760 mm. légnyomásonál 290—300 liter acetyilgáz nyeréséért jót állók.

Ezt a carbidot következő árakon ajánlom: 488

1—3 mm. kor 34	} temesvári raktárban.
4—7 " " 33	
8—15 " " 32	
16—35 " " 31	

(darabokban)

Tisztelettel
Kriser E. e.

Telefon szám 528. Telefon szám 528.

FRÄNKL S. JÓZSEF
tűzifa-, szén-, cement és sárgó üzlete
NAGYVÁRADI-UT 12.

Ajánlok mindeztéle
tűzifát

Öleakint, waggonenkint és aprózva, szalon fűtőkőszent kőszent, pecki mesott szent és búkfászent. Aprózott fát és szent házhoz szállítok.

Gurahonci cement waggon és mázsaszámra s nagy sárgóraktár műmárványból.

Együttal jelentem, hogy detailüzletemet a nagy telekkönyvi hatóság kikiáltott áránál együtt a. b. május hó 1-én átvettém. Ezen irányban bármikor készre van tartva a nagy telekkönyvi hatóság.

043
FRÄNKL S. JOZSEF

3549—1906. sz.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságnak határozata nyomán felhívjuk az ez idő szerinti katonai szolgálatot teljesítő aradi illetőségű pottartalékosok családját, hogy a mennyiben a behívás folytán nélkülözéseknak lettek kitéve, kellő támogatás és segélyezés végett a városi rendőr kapitányi hivatalnál jelentkezzenek.

Arad, 1906. évi február hó 17.

A városi tanács.

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a **„TRIAS“**

2—3 napi befecskendezéssel a folyást utóbaj és fájdalom nélkül felelősség mellett megszünteti. A legrégebbi s legelhanyagoltabb folyásban szenvedők is biztos gyógyulást remélhetnek. Férfiaknak kor. 2.72, nőknek 3 kor. 54 fill. beküldése után bérmentve küldetik. Fecskendők külön 1 korona. Raktár Aradon Földes Kelemen gyógyszerárában, Deák Ferencz-utca 11. sz. és a legtöbb vidéki gyógyszerárában. 3834

Jegygyűrűk!

és mindennemű ékszerek 14 karatos aranyból és finom ezüstből, ugyintén arany, ezüst, orosz tulaezüst és mindennemű fém és inga, fa'i, ébresztő órák rendkívül nagy választékban, olcsó árak mellett kaphatók

IGAZ SÁNDOR
mű-órák és ékszerész
Arad, Szabadság-tér.
Simonyi-utca sarkán, régi színház épület. 232

Köhögés!

Aki ezt meg nem figyeli, az önmagának károsítja!

Kaiser-féle mell-bonbon.

A három fenyővel előkészített ajánlása és meggyógyító köhögés, rekedtség vagy katarus és elnyálkásodás ellen. 4512 közjegyzőleg hitelesített bizonyítvány igazolja, hogy amit ígér, még is teljesíti.

Kapható: Gutori Földes Kelemen, Berger Gyula és Szendrői Erősségek üzletében, Hájós Árpád és Rozsnyay Mátyas gyógyszerárában Aradon.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a
kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám
Telefon szám: 151.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetések felvételnek a
kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 5 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánló apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárultó helyein.

Akinek

ismerettség híján

bábszártra, nevelőre, üzemvezetőre, könyvelőre, segédre, leányra, gazdaságtanra, kulcsártra, vinczellőre, kertészre, kulcsárnőre, gazdaszónyira, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége

AKI

eladni kíván

üzletet, szegőrést, bort, gyümölcsöt, abonát, fizetést, műhelyt, lakást stb.; vagy

AKI

bérbévegni kíván

birodalmat, házat, vállalkozást, halászatot, telket, kocsi, lovat,

AKI

szükségletét vétel vagy bérbévegni kíván: legbiztosabbban értesítse, ha az

AKI

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabbban értesítse, ha az

„ARADI KOZLONY”
kiseb hirdetési rovatát használja.

Kiadó lakás!

4 szoba, 1 alkoven, fürdőszoba és egyéb mellékhelyiségekből álló lakás a fő ut közvetlen közelében május 1-től kiadó. Czim a kiadó hivatalban. 689

Ügyvédi naplók

és főkönyvek rendkívül finom erős papírból egész vászon kötésben bőr sarokkal 500 oldal tartalommal 24 kor. Kaphatók Ingusz I. és Fia. Könyv és papirkereskedés. 286

1-2-3-as

új és használt vas pénzszekrény, állandó raktáron, használtakat ujakra becserélek. Pollák Arnold szállító, Arad. 662

Szentbernádi kölk,

darabja vasúti fuvarra, tizenöt forintért eladó. Olcsó lóbabot, aran-kamentes lóbert keresek. Czim a kiadóban. 665

Kertész vinczellőnek

ajánkozik javakorabeli férfi, a ki e téren kitűnő jártassággal bír, jó referenciákkal rendelkezik. Czim a kiadóban. 675

Gépészkovács

azonnal és kerékgyártó kerestetik uredalomba. Czim a kiadóba. 665

Schveffer és Vörös

virágkereskedésük

Aradon, Minorita-palota.

Elfogad a legjutányosabb árakban

koszoru, csokor

és egyéb

virág-diszítéset.

Parkirozásokra tervvel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk. 645

Vegyeskereskedés!

Orsovai duna-hal!

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy Aradon, Deák Ferenc-utca 32. sz. alatt van, a Sebessy-féle asztalos árak gyárával szemben.

Az orsovai halhoz címzett Bréger I. cég üzlete szombaton egész nap zárva, vasárnap egész nap nyitva van,

hol kapható a legjobb és legnemesebb fajta hazai és déli gyümölcsök, úgymint: nemesfajú erdélyi alma, új krumpli, karfiol, erdélyi hagyma, zöldség, továbbá naponta frissen érkezett orsovai

Duna-hal

elevenek. A déli gyümölcsök közül pirosbélű narancs, datolya, Görczi maron, Kókus diók, Sultán füge. Továbbá minden néven nevezendő kóser füstölt húsneműek, felvágottak, tormás wirstlik, szárlami és sok fel nem sorolható husneműek a legolcsóbb árban lesznek elárultva.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri

Luttwak I.

343 teljhatalmu üzletvezető.

Postai megrendeléseket Luttwak I. Arad, Deák Ferenc-utca 39. szám alá kérem intézni, ahol azok a következő órák belül lelkiismeretesen lesznek elintézve.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár

részvénytársaság

XVI-ik rendes közgyűlését

1906. évi február hó 25-én d. e. 11 órakor

Aradon, saját helyiségében fogja megtartani.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint a múlt évi zárszámadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal s az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megszavazása.
2. Az alapszabályok 80. és 66. §§-ai értelmében felügyelő-bizottság és egy igazgatósági tag választása.
3. Az igazgatóság és választmány indítványa a nyugdíjszabályzat módosítása tárgyában.
4. A részvényesek netaláni indítványai.

536

Ezen közgyűlésre a t. cz. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 52. § a értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg legalább három hóval nevére iratott s a közgyűlést megelőző nap délelőtt 12 óráig az intézet főpénztáránál Aradon, vagy fiókiintézetinél Makón, Pécskán és Nagyszentmiklóson még le nem járt szelvényeivel együtt, letétetett.

Aradon, 1906. évi február hó 3-án.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár
részvénytársaság igazgatósága.